

شهادت
آخرین یادگار معصوم کربلا
حضرت باقر العلوم (ع) تسلیت باد

یکشنبه ۳ خرداد ماه ۱۴۰۵ سال بیستم شماره ۳۵۵۱ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

طرح نو

روزنامه کثیرالانتشار

سرمقاله

از «خرمشهر» تا «بحران جهانی دلار» امتداد ژن بازدارندگی در دفاع مقدس ایران

طرح نو؛ سردبیر
سوم خرداد در تقویم رسمی و حافظه تاریخی ملت ایران، تنها یادآور یک رویداد نظامی یا آزادسازی قطعه‌ای از خاک وطن نیست؛ خرمشهر یک نماد، یک مکتب و نقطه عطف تحولی است که مسیر ژئوپلیتیک منطقه را دستخوش تغییری ابدی کرد. بازخوانی روح حاکم بر «سوم خرداد ۱۳۶۱» و پیوند زدن آن با تقابل راهبردی امروز، کلید درک فرآیند هندسه جدید قدرت جهانی و منطقه‌ای ایران است.
برای درک عظمت فتح خرمشهر، باید به اتمسفر ژئوپلیتیک آن روزها بازگشت. نبرد خرمشهر در واقع جنگ ایران با یک رژیم بعثی صرف نبود؛ صدام حسین در آن مقطع به نیابت از ساختار دوقطبی جهان (اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده) و با پشتیبانی کامل مالی و لجستیکی مرتجعین منطقه وارد کارزار شده بود تا انقلاب نوپای ملت ایران را در نقطه خفه کند.
آزادسازی خرمشهر در عملیات بیت‌المقدس، ...

گزارش

نگاهی گذرا به انتخابات پیش رو در ارمنستان؛ دوقطبی ژئوپلیتیک و بحران هویت ملی

طرح نو؛ سردبیر
فضای سیاسی ارمنستان در آستانه‌ی انتخابات پارلمانی، به یکی از چالش‌برانگیزترین دوره‌های خود پس از استقلال دست یافته است. نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان، در حالی خود را برای مواجهه با صندوق‌های رأی آماده می‌کند که سیاست‌های داخلی و خارجی او، جامعه‌ی ارمنستان را دچار یک دوقطبی عمیق و کم‌سابقه کرده است. این انتخابات دیگر تنها رقابتی میان برنامه‌های اقتصادی یا رفاهی نیست، بلکه به یک همه‌پرسی درباره آینده ژئوپلیتیک و بقای هویتی ارمنستان تبدیل شده است.

به باور کارشناسان یکی از اصلی‌ترین محورهای تنش در فضای انتخاباتی ارمنستان، تغییر ریل سیاست خارجی پاشینیان از مسکو به پایتخت‌های غربی است. پاشینیان با متهم کردن روسیه به ناکارآمدی در حفظ امنیت ارمنستان (به‌ویژه پس از جنگ ۲۰۲۰ و تحولات ۲۰۲۳)، تلاش کرده است تا روابط خود را با اتحادیه اروپا و ایالات متحده تعمیق ببخشد. اما این رویکرد، قطعاً پیامدهای سنگینی در سطح داخلی و منطقه‌ای برای این کشور کوچک در قفقاز جنوبی داشته است:
یکم این که؛ مسکو این اقدامات را خروج از حوضه نفوذ سنتی خود و نوعی «روس‌هراسی» قلمداد کرده و روابط دو کشور به پایین‌ترین سطح خود در دوران پس از فروپاشی شوروی رسیده است.

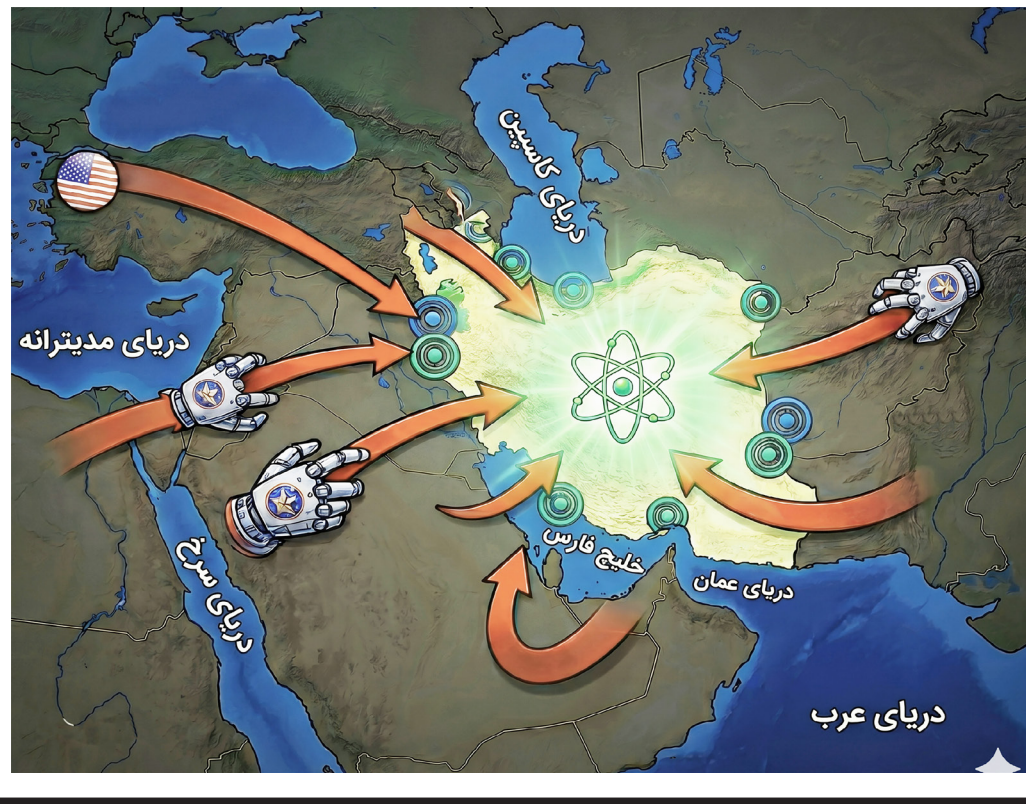
دوم این که؛ جمهوری اسلامی ایران به عنوان همسایه جنوبی ارمنستان، همواره مخالف خود را با حضور نیروهای فرماندهی و غربی (از جمله ناتو یا ناظران اروپایی) در مرزهای خود اعلام کرده و این چرخش را مخل ثبات منطقه می‌داند.

سوم این که؛ بخشی از بدنه جامعه و احزاب اپوزیسیون ارمنی معتقدند که رها کردن چتر امنیتی روسیه بدون جایگزین تضمین شده از سوی غرب، ارمنستان را در برابر ائتلاف باکو-آنکارا کاملاً آسیب‌پذیر...

بازی هسته‌ای در شطرنج نظم نوین جهانی

آمریکا تا کجا حاضر است هزینه‌ی تقابل با ایران را پردازد؟

در صفحه ۲

ورزش

جنگ بقای گلرها در آنتالیا؛ در تیم ملی دست و پای اضافی در می آورند!

سیاست

بازخوانی موازنه قدرت در مهندسی نظم جدید بین الملل در گروه سیاسی طرح نو؛ پیوستگی استراتژیک در جبهه‌ی روسیه و ایران

امام جمعه تبریز:

اگر تعرض‌ها ادامه یابد، جنگ را بین المللی می‌کنیم

طرح نو؛ گروه خبر
امام جمعه تبریز خطاب به رئیس جمهور آمریکا گفت: ترامپ بفرماید که ما به گفته‌های مان عمل می‌کنیم، تاکنون می‌گفتیم جنگ را منطقه‌ای می‌کنیم، اما امروز هشدار می‌دهیم که اگر خلاف کنید، جنگ را بین‌المللی خواهیم کرد.
حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مطهری‌اصل در خطبه‌های نماز جمعه این هفته تبریز، به تحولات نظامی و بین‌المللی پرداخت و افزود: در جنگ اخیر، ما هر روز تاکتیک خود را عوض می‌کنیم تا دشمن هیچ‌گونه احساس امنیتی نداشته باشد و همیشه از ما بترسد. پیش از این با مصالحه برخورد می‌کردیم، اما اکنون روش را عوض کرده‌ایم.
وی تأکید کرد: گفته بودیم بزیند، می‌زنیم، اگر زیرساخت‌های ما را بزیند، زیرساخت‌های تان را می‌زنیم و همانگونه هم شد. چون دیدیم توجه نمی‌کنند، تنگه هرمز را بستیم و اجازه ورود به کشتی‌ها را ندادیم و بابت عبور، هزینه دریافت کردیم.
وی افزود: ما تمام خسارت‌های جنگ را از کشتی‌ها خواهیم گرفت. همچنین از امروز اعلام می‌کنیم که فیبر نوری اینترنت بین‌المللی که از سواحل ما می‌گذرد، مشمول هزینه است، یا باید هزینه پرداخت شود یا اینترنت بین‌المللی را قطع خواهیم کرد.
حجت‌الاسلام والمسلمین مطهری‌اصل با حمایت از جبهه مقاومت هشدار داد: گفتیم با حزب‌الله و لبنان کاری نداشته باشید، اما رژیم صهیونیستی گوش نمی‌دهد. به زودی خواهند دید که اگر به اقداماتشان در به شهادت رساندن عزیزان مقاومت ادامه دهند، باب‌المناب نیز به دستور رهبر معظم انقلاب بسته خواهد شد.
امام جمعه تبریز با انتقاد از برخی کارشناسی‌ها در بدنه دولت، تصریح کرد: احساس می‌کنم برخی افراد در دولت فعلی یا اطرافیان آن، مایل به موقتیت دولت نیستند و در کارهای ساده سنگ‌اندازی می‌کنند.
وی به مسئله اراضی فاز ۲ خاوران اشاره کرد و گفت: سال گذشته شهردار و استاندار قول حل این مشکل را داده بودند، اما بخشی از آن بلاکلیف ماند است. گویا عده‌ای با سنگ‌اندازی بی‌مورد می‌خواهند مردم را اذیت کنند. ما به مردم قول داده بودیم این مسئله تا پایان خرداد امسال حل شود، لذا انتظار می‌رود ظرف یک ماه آینده وضع آنجا مشخص شود تا شبانه تلاش

از «خرمشهر» تا «بحران جهانی دلار»

امتداد ژن بازدارندگی در دفاع مقدس ایران

واشنگتن به خوبی می‌داند که خروج این مولفه‌های قدرت، فضا را برای تسلط مجدد و اجرای سناریوهای تهاجمی بعدی هموارتر می‌کند.
در شطرنج پیچیده نظم نوین جهانی، «ارتقای سطح بازدارندگی به بالاترین حد ممکن» برای ایران نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت حیاتی برای صیانت از امنیت ملی است. همان‌طور که در سوم خرداد، اراده ملی ما دندان طمع صدام را کشید، امروز نیز دست‌یابی به توان بازدارندگی کامل و عبور از آستانه هسته‌ای، تنها راهبردی است که می‌تواند دندان طمع آمریکا و رژیم صهیونیستی را برای همیشه بکشد و صلح پایدار را به منطقه تحمیل کند. ایران هسته‌ای، گره آخر این بازی فرسایشی را به نفع ملت ایران باز خواهد کرد.

دنیای باید بداند که هرگونه خطای محاسباتی واشنگتن و تل‌آویو در تقابل با ایران، جهان را وارد یک ابربحران بی‌سابقه خواهد کرد. انسداد احتمالی گذرگاه‌های استراتژیک انرژی مانند تنگه هرمز و برهم خوردن زنجیره تامین مواد اولیه، اقتصاد جهانی را فلج خواهد کرد. جنگ علیه ایران به معنای توقف انتقال نفت، گاز مایع و مواد اولیه است که نتیجه مستقیم آن، نفت ۱۵۰ دلاری، تورم افسارگسیخته جهانی و وقوع قحطی کم‌سابقه در سراسر دنیا خواهد بود. این قدرت ژئوپلیتیک، همان ظرفیت عظیمی است که ژن آن در سوم خرداد سال ۶۱ متولد شد و امروز به یک قدرت تثبیت‌شده بین‌المللی تبدیل شده است. درس بزرگ سوم خرداد برای امروز ما این است که ایستادگی بر روی موضع قدرت، حفظ مولفه‌های اقتدار راهبردی و تکیه بر توان بومی، پادهرز قطعی دکترین ویرانگر آمریکا است. ما با همان ایمانی که خرمشهر را آزاد کردیم، امروز نیز موازنه قوا را به نفع جبهه حق تغییر خواهیم داد و اجازه نخواهیم داد برگ‌های برنده این ملت به بیغما برود.

بین‌الملل به طور اساسی دگرگون کرده است. امروز محور آمریکا و اسرائیل در برابر شبکه ریشه‌دار و بومی مقاومت در جغرافیا و ژئوپلیتیک منطقه به بن‌بست خورده است. تجربه عینی نشان می‌دهد که در یک جنگ متعارف و فرسایشی، هیچ قدرتی توانایی شکست دادن این شبکه مستحکم را ندارد. بن‌بست استراتژیک نظام سلطه در نبرد متعارف، آن‌ها را به سمت رفتارهای انتحاری و تهدیدهای مکرر هسته‌ای علیه ایران سوق داده است؛ کما اینکه در ماه گذشته شاهد تهدیدهای عربیان هسته‌ای از سوی رهبران واشنگتن بودیم. این دقیقاً شبیه به روزهای پایانی حصر خرمشهر است که دشمن ناامید از نبرد زمین، دست به بمباران‌های کور روزگاری در دژهای خرمشهر مستقر کرده بودند.

اگر در سال ۱۳۶۱، زرمندگان اسلام با خلاقیت در عبور از رودخانه کارون و مهندسی رزمی بومی، محاسبات کارشناسان نظامی بلوک شرق و غرب را به هم ریختند، امروز بومی‌سازی تکنولوژی‌های پیشرفته نظامی نظیر موشک‌های بالستیک، کروز و پهپادهای نظیر تپه‌نزن توسط فرزندان این مرز و بوم، ساختار سنتی موازنه قوا را در روابط

طرح نو؛ سردبیر
سوم خرداد در تقویم رسمی و حافظه تاریخی ملت ایران، تنها یادآور یک رویداد نظامی یا آزادسازی قطعه‌ای از خاک وطن نیست؛ خرمشهر یک نماد، یک مکتب و نقطه عطف تحولی است که مسیر ژئوپلیتیک منطقه را دستخوش تغییری ابدی کرد. بازخوانی روح حاکم بر «سوم خرداد ۱۳۶۱» و پیوند زدن آن با تقابل راهبردی امروز، کلید درک فرآیند هندسه جدید قدرت جهانی و منطقه‌ای ایران است.
برای درک عظمت فتح خرمشهر، باید به اتمسفر ژئوپلیتیک آن روزها بازگشت. نبرد خرمشهر در واقع جنگ ایران با یک رژیم بعثی صرف نبود؛ صدام حسین در آن مقطع به نیابت از ساختار دوقطبی جهان (اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده) و با پشتیبانی کامل مالی و لجستیکی مرتجعین منطقه وارد کارزار شده بود تا انقلاب نوپای ملت ایران را در نقطه خفه کند.
آزادسازی خرمشهر در عملیات بیت‌المقدس، نخستین ضربه مهلک به دکترین «ژاندارم‌سازی تک‌قطبی» آمریکا در منطقه بود. ملت ایران در آن روزها با دستانی خالی اما با اتکا به ایمان، خلافت‌های نظامی بومی و اراده‌ای تسلیم‌ناپذیر، فرمولی را کشف کرد که امروز به آن «ژن بازدارندگی نامتقارن» می‌گوینم. خرمشهر به ما آموخت که در شطرنج بین‌المللی، تضمین امنیت ملی تنها و تنها از مسیر خوداتکایی و بومی‌سازی قدرت عبور می‌کند.
امروز در سال ۲۰۲۶ میلادی، ایران دیگر آن کشور نوپای سال ۱۳۶۱ نیست؛ ما از خاکریزهای فیزیکی خرمشهر عبور کرده‌ایم و امروز در میانه یک جنگ فرسایشی، دیپلماتیک، تکنولوژیک و اقتصادی با محور واشنگتن-تل‌آویو قرار داریم. شکل‌گیری موازنه جدید در روابط بین‌الملل و تلاش قدرتمندای نوظهور برای پایان دادن به هژمونی تک‌قطبی آمریکا، نظام سلطه را به سمت سوق داده که برای بقای خود دست به

درس خرمشهر برای کارزار امروز
مهم‌ترین پیوند حماسه سوم خرداد با نبرد امروز در یک گزاره راهبردی به نام عدم عقب‌نشینی در برابر زیاده‌خواهی هژمون نهفته است. هدف استراتژیک آمریکا در هرگونه سناریوی دیپلماتیک یا نظامی، خلع سلاح راهبردی ایران و خروج برگ‌های برنده نظیر اورانیوم غنی‌شده از کشور است.

روزگارهای انتحاری بزند.
در نظم کنونی، آمریکا در حال از دست دادن مزیت‌های مطلق خود از جمله «دلار» به عنوان ارز مرجع جهانی است. از دست رفتن کارکرد فراملی دلار و بی‌اثر شدن ابزار تحریم‌ها، بزرگ‌ترین خط قرمز استراتژیک واشنگتن است. در چنین فضایی، آمریکا برای بازآرایی این نظم فروپاشیده، دکترین جدیدی را در پیش گرفته است؛ استراتژی برهم زدن میز بازی جهانی و تحمیل هزینه‌های سنگین اقتصادی و بحران‌های انرژی به دنیا، تا از این طریق رقابتی راهبردی خود از جمله ایران را مهار کند. آمریکا و بازوی منطقه‌ای آن یعنی رژیم صهیونیستی، امروز همان زنجیره محاصره‌ای را علیه ایران به کار بسته‌اند که روزگاری در دژهای خرمشهر مستقر کرده بودند.
اگر در سال ۱۳۶۱، زرمندگان اسلام با خلاقیت در عبور از رودخانه کارون و مهندسی رزمی بومی، محاسبات کارشناسان نظامی بلوک شرق و غرب را به هم ریختند، امروز بومی‌سازی تکنولوژی‌های پیشرفته نظامی نظیر موشک‌های بالستیک، کروز و پهپادهای نظیر تپه‌نزن توسط فرزندان این مرز و بوم، ساختار سنتی موازنه قوا را در روابط

بازخوانی موازنه قدرت در مهندسی نظم جدید بین الملل در گروه سیاسی طرح نو:

پیوستگی استراتژیک در جبهه‌ی روسیه و ایران

برگشت‌ناپذیر ژئوپلیتیک قرار گرفته است؛ گسیل و تزریق دارایی‌ها و منابع محدود نظامی و پدافندی به جبهه بحران‌زده اروپا که به معنای تخلیه کامل تدارکاتی غرب آسیا و واگذاری بی‌چون‌وچرای زمین میدان به ایران و شرکای استراتژیک آن است، و یا تمرکز راهبردی بر حوزه خاورمیانه با هدف مهار قدرت فزاینده جبهه مقاومت، که این سناریو نیز به طور قطع به معنای امضای سند سقوط شرق اروپا، پیشروی نهایی مسکو و شکست تاریخی و حیثیتی ائتلاف ناتو خواهد بود. علاوه بر این، هرگونه اقدام ماجراجویانه، شتاب‌زده یا محاسباتی از سوی واشنگتن برای راه‌اندازی درگیری‌های قطعی، تاکتیکی یا محدود با هدف تضعیف ساختار دفاعی ایران، ریسک بزرگی همچون انسداد آبی شریان‌های اصلی انرژی جهان به‌ویژه شاهراه حیاتی تنگه هرمز را به همراه دارد. پیامد مستقیم این اتفاق، جهش جنون‌آمیز قیمت نفت و فروپاشی آبی و زمین‌زده اقتصاد بین‌الملل خواهد بود؛ عاملی بازدارنده که دستان طراحان نظامی پنتاگون را در اعمال هرگونه گزینه سخت یا ماجراجویی نظامی به‌شدت بسته و فلج کرده است.

پیشرفته به ارزش‌های محلی در چارچوب پیمان‌های چندجانبه‌ای چون بریکس و سازمان شانگهای، در کنار تعمیق همکاری‌های لجستیکی و اشراف اطلاعاتی مشترک، زمینه‌ساز شکل‌گیری قطب اقتصادی و امنیتی جدیدی در پهنه اوراسیا شده است. این شبکه قدرتمند و مستقل، عملاً کارایی ابزارهای فشار غربی، از جمله تحریم‌های اقتصادی سنتی، نظام مالی سوئیفت و بایکوت‌های دیپلماتیک را به طور کامل بی‌اثر و خنثی ساخته است.

مستهلک کرده است. این تمرکز اجباری، عملاً جبهه اوکراین را با قطعی بی‌سابقه‌ی مهمات استراتژیک، موشک‌های توپخانه و سامانه‌های پدافند هوایی مواجه ساخته و با ایجاد گسست در پشتیبانی غربی‌ها، موازنه عملیاتی میدان را به طور محسوسی به نفع مسکو تغییر داده است.

چرخش راهبردی یکن و ناکامی در سناریوی جداسازی

در این میان، تلاش‌های مداوم، چندلایه و فرسایشی محور غربی برای احیا و اعمال مجدد سناریوهای دکترین دیپلماسی دهه ۱۹۷۰ که بر پایه استراتژی ایجاد شکاف، ظن ژئوپلیتیک و گسست راهبردی میان مسکو و پکن طراحی شده بود، عملاً با شکست و بن‌بست کامل مواجه شده است. وقوع تغییرات کلان، ساختاری و نوسانات مداوم در هیئت حاکمه و دکترین هژمونیک آمریکا از یک سو، و شکست پی‌درپی راهبردهای نفوذ، مهار و محاصره در شرق آسیا از سوی دیگر، به وضوح ثابت کرد که مسیر ژئوپلیتیک، امنیتی و چرخه اقتصادی چین به‌طور برگشت‌ناپذیری از سیستم و زنجیره ارزش غربی جدا شده است. پکن دیگر بازی در زمین قواعد تحمیلی غرب را پایان یافته می‌داند.

امروز، یکن روابط استراتژیک، جامع و بلندمدت خود با اتحاد‌های نوپهوری چون روسیه، ایران و بازیگران تأثیرگذار میدانی نظیر یمن و کره شمالی را در قالب یک کمر بند امنیتی یکپارچه و کریدور پایدار انرژی تعریف می‌کند. این اتحاد نوین، فراتر از یک همپیمانی تاکتیکی، به یک ساختار مقاومتی هم‌افزا تبدیل شده است؛ توسعه هم‌زمان شاهراه‌های ریلی و مواصلاتی فرامرزی، جایگزینی دلار و روی آوردن به مبادلات تجاری

طرح نو؛ سردبیر تحولات ژئوپلیتیک و نظامی سال‌های اخیر نشان‌دهنده‌ی عبور قطعی جهان از نظم تک‌قطبی پیشین و ورود به ساختاری چندقطبی و به‌شدت پیچیده است. نظام بین‌الملل کنونی مبتن وضعیتی است که می‌توان آن را فاز مقدماتی یا فرسایشی «جنگ جهانی سوم» نامید؛ کارزاری که لزوماً با مدل‌های سنتی جنگ‌های فراگیر همخوانی ندارد، بلکه در قالب زنجیره‌ای از نبردهای لجستیکی، ترکیبی و نیابتی هوشمند اداره می‌شود. در این میان، تحلیل خطوط نبرد بدون در نظر گرفتن پیوستگی‌های ساختاری میان زنجیره بحران‌ها در شرق اروپا و غرب آسیا غیرممکن است. این مقاله به بررسی چرخش‌های استراتژیک بازیگران بزرگ و بازتعریف موازنه قدرت در این دو جبهه حیاتی می‌پردازد.

پیوستگی ساختاری؛ دو جبهه در یک خاکریز مشترک

تحلیل دقیق و همه‌جانبه‌ی شطرنج بین‌المللی مستلزم درک این واقعیت بنیادین است که جنگ فرسایشی در اوکراین و تنش‌های فزاینده‌ی نظامی در خاورمیانه، نه بحران‌هایی مجزا، بلکه دو لبه از یک قیچی راهبردی واحد هستند که هندسه‌ی قدرت جهانی را دگرگون می‌کنند. در آغاز این منازعات، این‌گونه به نظر می‌رسید که بلوک غرب عملاً دست به یک تقسیم کار ساختاری و استراتژیک زده است؛ کلان‌راهبردی که بر اساس آن، واشنگتن و رژیم صهیونیستی تمرکز لایه‌ای و تمام‌عیار خود را بر کنترل غرب آسیا، مهار ایران و تضعیف جبهه‌ی مقاومت قرار دادند، در حالی که باز سنگین مدیریت جبهه شرق اروپا و مهار روسیه به کشورهای اروپایی و ائتلاف ناتو واگذار شد.

اما شواهد عینی و تحولات میدانی نشان می‌دهد که این مهندسی بر روی کاغذ، امروز با چالش‌های اساسی و بن‌بست‌های ژئوپلیتیک روبرو شده است. از یک سو، قدرت‌های سنتی اروپا نظیر انگلیس، فرانسه و آلمان به وضوح نشان داده‌اند که بدون تکیه‌ی مداوم و کامل بر زنجیره تأمین، تسلیحات مدرن و چتر حمایتی ایالات متحده، به هیچ وجه قادر به مدیریت و هدایت طولانی مدت یک جنگ فرسایشی در مرزهای قاره‌ی خود نیستند و اتبانه‌های تسلیحاتی آن‌ها به سرعت رو به خالی شدن است. درگیری هم‌زمان، پرهزینه و فرسایشی آمریکا در مدیترانه شرقی، دریای سرخ و خلیج فارس، توان لجستیکی غرب را به شدت

هزار ارمنی از این منطقه بود که نکانه‌ای شدید به افکار عمومی وارد کرده است. شعار پاشینیان در کمپین انتخابی‌اش مبنی بر تمرکز بر «ارمنستان واقعی» (مرزهای رسمی بین‌المللی) و عبور از «ارمنستان تاریخی»، از سوی منتقدان به عنوان تسلیم مطلق و زیر پا گذاشتن آرمان‌های ملی تعبیر شده است. برخوردهای تند اخیر پاشینیان در جریان سفرهای استانی با آوارگان قریباغ و خانواده‌های جان‌باختگان جنگ، این خشم و انزجار را در جامعه دوچندان کرده است.

جنگ رسانه‌ای و کلیپ‌های اعتراضی با کلیدوازه «مستمره»

در بستر این ناراضی‌های عمیق، فضای مجازی ارمنستان به میدان اصلی مبارزه و بازتاب خشم مردم تبدیل شده است. منتقدان و جریان‌های مردمی اپوزیسیون به شکل گسترده‌ای اقدام به تولید، بازپخش و وایرال کردن کلیپ‌های ویدیویی علیه نخست‌وزیر کرده‌اند.

در این محتواهای چندرسانه‌ای، پاشینیان به عنوان مهره‌ای به تصویر کشیده می‌شود که کاملاً در استراتژی‌های منطقه‌ای ترکیه و جمهوری آذربایجان ذوب شده و منافع ملی کشورش را قربانی کرده است. مضامین اصلی این جنگ رسانه‌ای عبارتند از: نمایش پاشینیان در کنار رهبران باکو و آنکارا به گونه‌ای که گویی او در حال جبران بی‌چون‌وچرای دستورات آن‌هاست؛ کلیپ‌هایی که مدعی هستند پاشینیان برای جلب رضایت غرب، حاضر است تمام خطوط قرمز امنیتی و تاریخی کشور را نادیده بگیرد؛ همچنین در بسیاری از این ویدیوها و انیمیشن‌های دست‌به‌دست شده، هشدار داده می‌شود که ادامه حکومت پاشینیان، ارمنستان را از یک کشور مستقل به مستعمره اقتصادی و سیاسی ائتلاف آذربایجان-ترکیه و حامیان غربی آن‌ها تبدیل خواهد کرد؛ کشوری که حتی حق دفاع از مرزهای سرزمینی خود را نیز نخواهد داشت.

کلام آخر این که انتخابات ارمنستان فراتر از یک تغییر دولت، انتخاب میان دو رویکرد است؛ رویکرد اول پاشینیان که صلح و بقای ارمنستان را در گرو سازش تلخ با همسایگان و پناه بردن به غرب می‌داند، و رویکرد دوم که این مسیر را خودکشی ملی، تبدیل شدن به مستعمره‌ی ترکیه تحت لوای غرب و از دست رفتن هویت تاریخی ارمنستان تلقی می‌کند. صندوق‌های رأی نشان خواهند داد که جامعه‌ی زخم‌خورده ارمنستان، در این دو راهی سرنوشت‌ساز کدام مسیر را انتخاب خواهد کرد.

سیاست

نگاهی گذرا به انتخابات پیش رو در ارمنستان؛

دوقطبی ژئوپلیتیک و بحران هویت ملی

طرح نو؛ سردبیر فضای سیاسی ارمنستان در آستانه‌ی انتخابات پارلمانی، به یکی از چالش‌برانگیزترین دوره‌های خود پس از استقلال دست یافته است. نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان، در حالی خود را برای مواجهه با صندوق‌های رأی آماده می‌کند که سیاست‌های داخلی و خارجی او، جامعه‌ی ارمنستان را دچار یک دوقطبی عمیق و کم‌سابقه کرده است. این انتخابات دیگر تنها رقابتی میان برنامه‌های اقتصادی یا رفاهی نیست، بلکه به یک همه‌پرسی درباره آینده ژئوپلیتیک و بقای هویتی ارمنستان تبدیل شده است.

به باور کارشناسان یکی از اصلی‌ترین محورهای تنش در فضای انتخاباتی ارمنستان، تغییر ریل سیاست خارجی پاشینیان از مسکو به سمت پایتخت‌های غربی است. پاشینیان با متهم کردن روسیه به ناکارآمدی در حفظ امنیت ارمنستان (به‌ویژه پس از جنگ ۲۰۲۰ و تحولات ۲۰۲۳)، تلاش کرده است تا روابط خود با اتحادیه اروپا و ایالات متحده تعمیق ببخشد. اما این رویکرد، قطعاً پیامدهای سنگینی در سطح داخلی و منطقه‌ای برای این کشور کوچک در قفقاز جنوبی داشته است: یکم این که؛ مسکو این اقدامات را خروج از حوضه نفوذ سنتی خود و نوعی «روسیه‌هراسی» قلمداد کرده و روابط دو کشور به پایین‌ترین سطح خود در دوران پس از فروپاشی شوروی رسیده است.

دوم این که؛ جمهوری اسلامی ایران به عنوان همسایه جنوبی ارمنستان، همواره مخالفت خود را با حضور نیروهای فرامنطقه‌ای و غربی (از جمله ناتو یا ناظران اروپایی) در مرزهای خود اعلام کرده و این چرخش را مخل ثبات منطقه می‌داند. سوم این که؛ بخشی از بدنه جامعه و احزاب اپوزیسیون ارمنی معتقدند که رها کردن چتر امنیتی روسیه بدون جایگزین تضمین‌شده از سوی غرب، ارمنستان را در برابر ائتلاف باکو-آنکارا کاملاً آسیب‌پذیر و بی‌دفاع رها می‌کند.

زخم باز قریباغ کوهستانی (آرتساخ)

به هر حال بزرگ‌ترین محرک خشم عمومی علیه دولت پاشینیان، موضع‌گیری‌ها و توافقات او در قبال جمهوری آذربایجان است. اظهارات پاشینیان مبنی بر به رسمیت شناختن تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان، هر چند سایه‌های جنگ را از این کشور تا حدودی دور می‌کند، عملاً به معنای چشم‌پوشی رسمی از حاکمیت ارمنه بر قریباغ کوهستانی (آرتساخ) و کوچ اجباری بیش از ۱۰۰

گزارش

بازی هسته‌ای در شطرنج نظم نوین جهانی

آمریکا تا کجا حاضر است هزینه‌ی تقابل با ایران را پردازد؟

بن‌بست آمریکا در نبرد متعارف و سناریوی هراس‌افکنی هسته‌ای

تجزیه‌ی تاریخی و تحولات میدانی سه دهه گذشته در منطقه نشان می‌دهد که در یک جنگ متعارف و فرسایشی، هیچ قدرتی توانایی شکست دادن ایران و شبکه بومی و ریشه‌دار مقاومت را در این جغرافیا ندارد. این بن‌بست استراتژیک، واشنگتن را به سمت رفتارهای انتحاری و تهدیدهای مکرر هسته‌ای سوق داده است.

هدف استراتژیک آمریکا در هرگونه مذاکره با تقابل، خلع سلاح راهبردی ایران (از جمله خروج اورانیوم غنی‌شده از کشور) است. آمریکا می‌داند که خروج این برگ برنده از جغرافیای ایران، فضا را برای اجرای سناریوهای تهاجمی بعدی واشنگتن هموارتر می‌کند. بنابراین، اصرار نظام سلطه بر توقف برنامه‌های راهبردی ایران، دقیقاً با هدف حفظ گزینه نظامی روی میز صورت می‌گیرد.

اما در شطرنج پیچیده‌ی نظم نوین جهانی، «هسته‌ای شدن» برای ایران نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت بازدارنده برای صیانت از امنیت ملی و ثبات منطقه‌ای است. یک ایران مقتدر و برخوردار از بازدارندگی هسته‌ای، می‌تواند دندان طمع آمریکا را برای همیشه بکشد.

اگر ایران بتواند دکترین بازدارندگی خود را به اوج برساند، در نظم چندقطبی آینده جهان، جانشینایی ویژه‌ای خواهد داشت. در این ساختار جدید، ایران نه به عنوان یک کارگزار یا تابع، بلکه به عنوان یک «قدرت نظم‌دهنده بومی» ایفای نقش خواهد کرد که وظیفه‌ی مدیریت ابرپروژه‌ها و تثبیت امنیت انرژی را بر عهده دارد. این موقعیت ژئوپلیتیک بی‌بدیل، توسعه‌ی پایدار و اقتدار قرن‌های آینده کشور را تضمین خواهد کرد.

جان کلام این که آمریکا برای حفظ بقای هژمونیک خود حاضر به پرداخت هزینه‌های سنگین است، اما در برابر اراده‌ی ملت‌ها و فاکتورهای سخت ژئوپلیتیک ایران با بن‌بست مواجه شده است. حفظ و ارتقای توانمندی‌های راهبردی و اتمی کشور، تنها پادزهر موثر در برابر استراتژی ویرانگر واشنگتن است؛ امری که می‌تواند صلح پایدار را به منطقه تحمیل کرده و ایران را به عنوان یکی از قطب‌های اصلی و تسلیم‌ناپذیر نظم نوین جهانی تثبیت کند.

با این حال، بزرگ‌ترین خط قرمز استراتژیک و حیاتی آمریکا که برای صیانت از آن حاضر است دست به هرگونه جنایت بین‌المللی بزند، خطر از دست رفتن کارکرد فراملی دلار و بی‌اثر شدن ابزار تحریم‌ها است. از نظر استراتژیست‌های واشنگتن، حفظ سلطه دلار بر بازارهای مالی بر هر متغیر دیگری ارجحیت دارد؛ از این رو، هیئت حاکمه آمریکا کاملاً حاضر است پیامدهای سنگینی چون نفت ۱۰۰ یا ۱۵۰ دلاری، بحران‌های شدید تأمین انرژی و تورم انفجارگسیخته جهانی را به جان بخرد و آن را تحمل کند، اما سقوط ارزش دلار و فروپاشی هژمونی اقتصادی خود را هرگز برنمی‌تابد.

جنگ علیه ایران؛ ماشه‌ی قحطی و بحران بی‌سابقه جهانی

هرگونه خطای محاسباتی آمریکا در راه انداختن جنگ متعارف یا فرسایشی علیه ایران و محور مقاومت، به علت موقعیت سوق‌الجیشی منطقه، جهان را با یک «بربحران» بی‌سابقه مواجه خواهد کرد. گراهراه‌های کارشناسی نشان می‌دهند که انسداد احتمالی گذرگاه‌های استراتژیک انرژی مانند تنگه هرمز، زنجیره تأمین مواد اولیه را در جهان کاملاً فلج خواهد کرد. تحلیلگران بین‌المللی هشدار می‌دهند که چنین نبردی می‌تواند انتقال جهانی کودهای شیمیایی، نفت خام و گاز مایع (LNG) را متوقف کند. نتیجه مستقیم این رویداد، وقوع یک قحطی کم‌سابقه و نامنی غذایی حاد برای ده‌ها میلیون نفر در سراسر جهان خواهد بود. افزایش ناگهانی قیمت سوخت، فلج شدن سیستم حمل‌ونقل کالا و به دنبال آن شورش‌ها و اعتراضات اجتماعی گسترده، از پیامدهای حتمی این رویارویی است که می‌تواند منجر به سقوط بسیاری از دولت‌ها در زنجیره جهانی اقتصاد شود.

استراتژی راهبردی کنونی کاخ سفید، بر پایه نوعی «انزواطلبی فعال» در قالب دکترین مدرن «نومونروته» استوار است. در چارچوب این سناریو، واشنگتن تلاش می‌کند با اتکا به منابع غنی داخلی و تثبیت تسلط همه‌جانبه خود بر قاره آمریکا (از کانادا تا آمریکای جنوبی)، موقعیت خود را فریز، مصصون و کاملاً ایمن نگه دارد. در همین حال، نظام سلطه با هدف تضعیف رقیب، بقیه جهان را به عمد وارد چرخه‌ای ویرانگر از نبردهای نیابتی، نابودی زیرساخت‌ها، تاراج منابع و بحران‌های فلج‌کننده انرژی می‌کند تا در نهایت و در اواخر این بازی فرسایشی، به عنوان منجی وارد شده و نظم نوین دلخواه خود را به جهان دیکته کند.

ویرانی جهان برای بقای دلار

بر اساس تئوری‌های نوین ژئوپلیتیک نظم سلطه، هرگاه واشنگتن در مدیریت و کنترل رکود اقتصادی و بحران‌های فزاینده داخلی خود با بن‌بست مواجه شود، دکترین «مدیریت بحران از طریق بازآفرینی جنگ‌های بزرگ» را فعال می‌کند.

گزارش

جنگ بقای گلرها در آنتالیا!

در تیم ملی دست و پای اضافی در می آورند!

خیلی زود جای خود را به سیدحسین حسینی بدهد و این دروازه بان در دیدار برابر ولز هم برای تیم ملی به میدان برود که با کلین شیت نیز همراه بود.

طرح نو؛ گروه ورزش رقابت چهار دروازه بان تیم ملی برای حضور در لیست نهایی وارد دور تازه ای شده است. در تیم ملی دست و پای اضافی در می آورند! به گزارش «ورزش سه»، در این مدت چهار ساله بیش از ۲۰ دروازه بان خود را شایسته حضور در تیم ملی برای رقابت جام جهانی میدانستند اما در نهایت چهار دروازه بان در آستانه رقابت های جام جهانی توانستند نظر کادرفنی تیم ملی را جلب کنند تا در مرحله نهایی اردوی تیم ملی برای جام جهانی شرکت کنند. علیرضا بیرانوند ۳۳ ساله، سیدحسین حسینی ۳۳ ساله، پیام نیازمند ۳۱ ساله و محمد خلیفه ۲۱ ساله. در دوره قبلی علیرضا بیرانوند، پیام نیازمند، سیدحسین حسینی و امیر عابدزاده در لیست گلرهای تیم ملی قرار داشتند و راهی قطر شدند. بیرانوند یک بازی مقابل انگلیس و یک بازی برابر آمریکا انجام داد اما مصدومیت شدید او در دیدار با انگلیس سبب شد تا

گزارش

تیم ملی تلفیقی

از بازیکنان جوان و باتجربه است

طرح نو؛ گروه ورزش کارشناس فوتبال معتقد است که بازیکنان تیم ملی فوتبال را نفرات جوان و باتجربه حضور در جام جهانی تشکیل می دهند که این موضوع به کادرفنی کمک می کند. تیم ملی فوتبال ایران در ادامه روند آماده سازی خود برای حضور در رقابت های جام جهانی ۲۰۲۶، اردوی تدارکاتی خود را در کشور ترکیه برپا کرده است؛ اردویی که با هدف افزایش هماهنگی فنی و ارتقای آمادگی بدنی ملی پوشان زیر نظر امیر قلعه نویی در حال پیگیری است.

شاگردان قلعه نویی در این اردو، بخش های مختلف تمرینات بدنسازی و تاکتیکی را پشت سر می گذارند و کادر فنی تلاش دارد با برگزاری برنامه های منظم تمرینی، شرایط تیم را برای حضور پر قدرت در بزرگ ترین رویداد فوتبالی جهان به سطح مطلوب برساند. در ادامه این برنامه آماده سازی، تیم ملی فوتبال ایران قرار است در یک دیدار دوستانه به مصاف تیم ملی گامبیا برود؛ مسابقه ای تدارکاتی که از نگاه کادر فنی، فرصتی مهم برای ارزیابی عملکرد بازیکنان، بررسی ترکیب های مختلف و افزایش هماهنگی تیمی پیش از ادامه مسیر آماده سازی محسوب می شود.

این دیدار همچنین می تواند نقش مؤثری در شناسایی نقاط قوت و ضعف تیم ملی ایفا کند و کادر فنی را در تصمیم گیری های نهایی برای ترکیب ایران در آستانه جام جهانی ۲۰۲۶ یاری دهد.

علی چینی، کارشناس فوتبال، در گفت و گو با خبرنگار مهر درباره شرایط تیم ملی فوتبال ایران اظهار داشت: با توجه به فرصت مناسبی که تا جام جهانی ۲۰۲۶ در اختیار کادر فنی قرار داشت، امیر قلعه نویی و همکارانش توانستند فرآیند انتخاب بازیکنان را به خوبی انجام دهند و در نهایت بهترین و آماده ترین نفرات به اردوی تیم ملی دعوت شده اند؛ موضوعی که می تواند به شکل گیری ترکیبی متعادل از بازیکنان باتجربه و جوان منجر شود.

وی ادامه داد: در ترکیب فعلی تیم ملی بازیکنانی مانند علیرضا بیرانوند، احسان حاج صفی، سعید عزت اللهی، علیرضا جهانبخش و مهدی طارمی حضور دارند که سابقه چند دوره شرکت در جام جهانی را در کارنامه دارند و همین تجربه در کنار انرژی و انگیزه بازیکنان جوان می تواند به تیم کمک کند تا با آمادگی بهتری وارد مسابقات شود. به گفته او، تیم ملی در دیدارهای رسمی اخیر نیز نمایش های قابل قبولی داشته و توانسته با مدیریت بازی ها، نتایج اقتصادی و مطلوبی کسب کند، هرچند همچنان جای یکی دو بازیکن در فهرست نهایی احساس می شود.

چینی در بخش دیگری از صحبت هایش درباره دیدار تدارکاتی با تیم ملی گامبیا گفت: برگزاری چنین مسابقاتی بسیار ارزشمند است، چرا که بازی های درون تیمی نمی تواند معیار دقیقی برای ارزیابی عملکرد بازیکنان باشد. این دیدار می تواند به کادر فنی کمک کند تا شرایط بازیکنان را در یک فضای واقعی تر و بین المللی بهتر ارزیابی کند و نقاط قوت و ضعف تیم مشخص تر شود.

او در پایان افزود: امیدوارم روند آماده سازی تیم ملی به بهترین شکل ادامه پیدا کند. با توجه به ترکیب فعلی، من به صعود تیم ملی از مرحله گروهی جام جهانی خوشبین هستم و امیدوارم این تیم بتواند نتایج خوبی برای فوتبال ایران رقم بزند.

و این فرصت در اختیار قلعه نویی قرار بگیرد تا یک سهمیه دروازه بان را به سایر پستها بدهد. خصوصاً اینکه رقابت در پست های دفاع راست، وینگر و مهاجم با شدت بیشتری نسبت به گذشته ادامه دارد. در این بین فقط علیرضا بیرانوند جایگاه تضمین شده در فهرست نهایی خواهد داشت و اگر قرار به حضور سه دروازه بان باشد، از بین سیدحسین و پیام و خلیفه یک نفر حذف خواهد شد. خلیفه از نظر سنی میتواند متوسط سن تیم ملی را کاهش بدهد و سیدحسین هم تجربه بازی در جام جهانی را دارد اما نیازمند هم این فصل آمادگی بسیار خوبی را در درون دروازه پرسپولیس از خود نشان داده و خود را شایسته جام جهانی می بیند.

در نهایت باید دید که پس از بازی دوستانه تیم ملی و تمریناتی که زیر نظر دینکا آئین برگزار می شود، امیر قلعه نویی چه تصمیمی در مورد قفس توری خود خواهد گرفت.

ورزشی مربی و بدنساز فوتبال (۱۵) سال در تیم های ماشین سازی تبریز، مهدیه تبریز، شهاب تبریز، شاهین تبریز، عرفان تبریز، آرمان فرهنگ کارشناس ورزش شورای شهر کلات شهر تبریز، مدیر باشگاه و مدرسه فوتبال شاهین تبریز به مدت ۵ سال، نماینده مربیان هیات آمادگی جسمانی استان، وی دارای مدارک مربیگری B آسیا فوتبال، آمادگی جسمانی، خود دست پیدا کنند

مربی سال استان سکان رهبری تیم فوتبال بزرگسالان آرمان فرهنگ را در اختیار گرفت

مرور رکوردداران ایران در تاریخ جام جهانی؛ خشن ترین ها

طرح نو؛ گروه ورزش بخش چهارم... در این بخش از مرور رکوردداران ایران در تاریخ جام جهانی، بازیکنانی که بیشترین کارت را از سوی داور دریافت کرده اند مرور شده است.

پس از ۶ دوره حضور در جام جهانی، تیم ملی ایران دیگر تیم کم سابقه ای در تاریخ این رقابت ها به شمار نمی رود. در آستانه هفتمین حضور در جام جهانی، در سلسله گزارش هایی، رکوردداران ایران در تاریخ این مسابقات معرفی شده است. در چهارمین قسمت از این مطالب، شاخص ترین بازیکنان از نظر سنی مرور شده است.

مردانی با ۳ کارت زرد

در تاریخ حضور ایران در جام جهانی هیچ بازیکنی از تیم ملی با کارت قرمز جریمه نشده است. ۲ بازیکن با ۳ کارت زرد، خشن ترین بازیکنان ایران در تاریخ مسابقات

گزارش

ایده تازه تاج و رفا برای احیای لیگ ۲۵؛ دوباره «AFC» زیر میزند؟

و در صورت خلق شگفتی در ادامه مسابقات لیگ ۲۵ و حضور تیمی خارج از ۶ تیم برتر جدول در برهه کنونی در بین تیم های بالاترین، بحران جدیدی به وجود خواهد آورد!

از پاسخ منفی احتمالی «AFC» تا معمای سهمیه سوم

مسئولان «AFC» احتمالاً ایده جدید ارائه شده از سوی ایرانی ها را نخواهند پذیرفت و به نظر می رسد که اگر اتفاق خاصی رخ ندهد، ایده جنجالی و تازه ارائه شده از سوی مهدی تاج و همکارانش هم در مسیر احیای لیگ ۲۵ رد خواهد شد. در فاصله ۸ روز تا پایان ضرب الاجل کنفدراسیون فوتبال آسیا، محتمل ترین سناریو، انتخاب نماینده های آسیایی از روی جدول کنونی لیگ است؛ آن هم در شرایطی که استقلال و تراکتور، در قامت ۲ تیم برتر جدول موفق به اخذ مجوز حرفه ای شده اند. از سوی دیگر، سپاهان رده سومی فعلاً مجوز نگرفته و گل گهر، چادرملو و پرسپولیس در شرایطی مجوز حرفه ای دریافت کرده اند که گل گهر یک بازی بیشتر نسبت به ۲ رقیب دیگرش انجام داده و همین مسئله چگونگی انتخاب نماینده ایران در فصل آتی لیگ قهرمانان آسیا را تحت الشعاع قرار داده که باید در فرصت زمانی باقی مانده چه فعل و انفعالاتی رخ خواهد داد.

۶ تیم برتر جدول به «AFC» معرفی می شوند؟

تاج و همکاران او بعد از بررسی سناریوهای مختلف، حالا ایده تازه ای را در نظر گرفته اند؛ اینکه ۶ تیم برتر جدول کنونی لیگ (استقلال، تراکتور، سپاهان، گل گهر، چادرملو و پرسپولیس) را به «AFC» به عنوان نماینده های احتمالی ایران در فصل آتی مسابقات لیگ نخبگان و سطح دوم لیگ قهرمانان آسیا معرفی کنند. از سوی دیگر، ادامه مسابقات لیگ ۲۵ بعد از پایان کار تیم ملی در جام جهانی پیگیری شود و سرانجام هر یکی از ۶ تیم که توانستند سهمیه بگیرند، فصل آینده در مسابقات آسیایی شرکت کنند.

ابهام بزرگ؛ معادلات روی کاغذ ناپایده گرفته می شوند؟

امیرمهدی علوی، سخنگوی فدراسیون فوتبال در مصاحبه اخیرش، ایده جنجالی فدراسیون را فاش کرده اما نکته مهم آنکه روی کاغذ، حتی ذوب آهن رده پانزدهمی هم این فرصت را دارد تا بتواند با خلق شگفتی در بازی های باقی مانده، خودش را به نیمه بالای جدول برساند و کسب سهمیه کند. از سوی دیگر برای مثال، فاصله فولاد اوج گرفته در رده هفتم با پرسپولیس که از روزهای آرمانی اش دور شده و در جایگاه ششم قرار دارد، فقط ۳ امتیاز است. آن طور که مسلم است اینکه ایده جدید فدراسیون خودش می تواند یک جنجال تازه راه بیندازد

رقابت ها شود. از سوی دیگر، مهدی تاج و همکاران او فعلاً در برابر موضوع نیمه تمام ماندن لیگ ۲۵ و ۱۸ تیمی شدن فصل آینده رقابت ها هم مقاومت کرده اند و که این ۲ مسئله باعث شده تا رایزنی ها با «AFC» برای ادامه مسابقات لیگ بیست و پنجم را تحت الشعاع قرار بدهد و باعث بی انگیزگی تیم ها برای شرکت در این

تداوم مکاتبات با «AFC» علیه نیمه تمام ماندن لیگ ۲۵ مسئولان فدراسیون نظرشان بر این است که تعیین تکلیف وضعیت نماینده های آسیایی ایران در فصل آتی می تواند ادامه مسابقات لیگ بیست و پنجم را تحت الشعاع قرار بدهد و باعث بی انگیزگی تیم ها برای شرکت در این

طرح نو؛ گروه ورزش مسئولان فدراسیون فوتبال مکاتبه تازه ای با مقامات ارشد «AFC» داشته اند تا بلکه بتوانند در مسیر تقسیم سهمیه های آسیایی مجوز ویژه ای دریافت کنند. به گزارش فوتبال ۳۶۰، کنفدراسیون فوتبال آسیا تا روز دهم خردادماه به فدراسیون های زیر مجموعه اش که در لیگ نخبگان، سطح دوم لیگ قهرمانان و چلنج کاپ سهمیه دارند، مهلت داده تا نماینده های خود را معرفی کنند. در شرایطی که وضعیت نماینده های آسیایی اکثریت کشورهای قاره کهن مشخص شده، در این بین، فوتبال باشگاهی ایران در یک وضعیت خاص قرار دارد و به واسطه وقوع جنگ ۴۰ روزه، مسئولان فدراسیون فوتبال به دنبال خرید زمان بیشتر از «AFC» هستند. مهدی تاج، رئیس فدراسیون فوتبال در ۲ نوبت با شیخ سلمان، رئیس «AFC» مکاتبه داشت و از او درخواست تمدید مهلت کرد که درخواست او پذیرفته نشد. طی روزهای گذشته روند تعیین تکلیف مجوز حرفه ای تیم ها هم آغاز شده و در شرایطی که گمانه زنی ها پیرامون تعیین تکلیف سهمیه های آسیایی به اوج خود رسیده، حالا طبق تازه ترین خبرهای واصله، مکاتبه جدیدی با مقامات ارشد تصمیم گیر در کمیته اجرایی «AFC» انجام پذیرفته تا بلکه مهلت تازه ای به فدراسیون فوتبال ایران داده شود.

شعر

گنجینه علوم الهی

من پنجمین ولی خداوند قادرم
همنام مصطفی و ملقب به باقرم
گنجینه علوم الهی است سینه‌ام
از نسل سفره دار کریم مدینه‌ام
بانی روضه‌های غروب منا منم
پرچم به دوش ماتم کربلا منم
من غصه دار غصه‌های بی قرینم
من کربلا را یادگار آخرینم
من یادگار روزهای خاک و خونم
من یادگار چهره‌های لاله گونم
من تشنگی را در حرم احساس کردم
یاد دو دست خونی عباس کردم
من کودکی بودم که آمم را شنیدند
دیدم سر جد غریبم را بریدند
من دیده ام در وقت تشییع جنازه
اسبان دشمن را که خورده نعل تازه
من با خیر هستم ز باغی بی شکوفه
خورشید را بر نیزه دیدم بین کوفه
گرچه کنون مسموم از زهر هشام
من کشته ویران ای در شهر شام
من روضه خوانی در منا بر پا نمودم
خود روضه خوان قتل آن مظلوم بودم
من سوختم از داغ بانوی مدینه
سنگ مدینه می زنم هر دم به سینه
حالا که نقش زهر کین در جسم مانده
از جسم پاک من فقط یک اسم مانده
یا رب قرارم را ز نیرنگش ربوده
در مجلس مستی مرا دعوت نموده
زهر عدو خون کرده قلب آتشین را
گریان نموده چشم زین العابدین را

شاعر: حبیب اله موحد

سوگتر آخارگندر
بو دنیا پنجره دی هرگن باخارگندر

در برابر تقدیر حضرت پروردگار چاره‌ای
جز تسلیم و رضا نیست

همکار گرامی
سرکار خانم معصومه علیوند

درگذشت پدر عزیز و مهربانان را
خدمت شما و خانواده محترمان تسلیت
عرض نموده و از درگاه ایزد منان برای آن
مرحوم غفران واسعه‌ای الهی و برای شما
و سایر بازماندگان، صبر، سلامتی و طول
عمر خواهانیم.

روحشان شاد و آرام و یادشان جاویدان

همکاران شما در روزنامه طرح نو

در پیام مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی آمده است؛

حماسه سوم خرداد؛ تجلی ایستادگی ملتی که تاریخ را دوباره نگاشت

ملت غیور ایران، در حالی سوم خرداد را گرامی می‌دارند که همچنان با همان روحیه انقلابی، ایران همیشه ایستاده را در مسیر تعالی و پیشرفت راهبری می‌کنند.

ما در برابر روح بلند شهیدان پاسداران خاک ایران که با نثار خون پاک خود، بذر امنیت و آزادی را در این سرزمین کاشتند، سر تعظیم فرود می‌آوریم و بر این باوریم که راهی که آنان گشودند، راه همیشگی عزت و اقتدار است. آزادی خرمشهر، تنها یک پیروزی نظامی نبود؛ بلکه پیروزی فرهنگ ایثار بر زوال، و پیروزی ایمان بر کفر بود. این رخداد عظیم به ما آموخت که اگر چه در برهه‌هایی از تاریخ غنی این سرزمین، بدخواهان قصد دست‌درازی به کیان ما را داشته‌اند، اما هرگز نتوانستند در برابر عزم راسخ مردم ایران قد علم کنند.

این‌جانب ضمن گرامیداشت یاد و خاطره دلایر مردان ایران اسلامی، از درگاه خداوند متعال، عزت، سربلندی و تداوم اقتدار ایران سرفراز را تحت عنایت حضرت ولی‌عصر (عج) و رهنمودهای مقام معظم رهبری مسئلت دارم. امید آنکه با پاسداشت این حماسه، همواره در مسیر اعتلای فرهنگ مقاومت و خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی موفق و موید باشیم.

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی با صدور پیامی به مناسبت سالروز آزادسازی خرمشهر، سوم خرداد را برگ زرینی در تاریخ پرفراز و نشیب ایران اسلامی و نمادی از اراده پولادین ملتی دانست که در برابر هجمه‌های نابرابر، با تکیه بر ایمان و وحدت، به پیروزی رسید.

در متن پیام نعمت اله پایان آمده است:

بسم رب الشهداء و الصدیقین
سوم خردادماه، روزی که خاک پاک خرمشهر، پس از روزها دلاورمردی و ایثار، بوی بهشت

گرفت، تنها یک واقعه تاریخی در تقویم نیست؛ بلکه "تکرار تاریخ" و جلوه‌گاه اراده‌های سترگی است که در جنگ تحمیلی، شکوه غیرت ملی را به رخ جهانیان کشید. این حماسه مقاومت، گواه صادقی است بر اینکه اگر ملتی با تکیه بر فرهنگ غنی و ریشه‌دار خود و با وحدت کلمه، در مسیر حق گام بردارد، هیچ نیرویی یارای شکستن قامت استوار آن را نخواهد داشت. آن روز که خرمشهر در سایه مجاهدت‌های بی‌بدیل بازپس گرفته شد، در حقیقت تمامیت ارضی و شرف ایران عزیز در برابر متجاوزان صیانت شد. امروز، مردم مقاوم آذربایجان شرقی دوشادوش

«امواج اراده‌ها» به چاپ نوزدهم رسید

و نظم ساختاری کتاب، چپش مطالب بر مبنای موضوع انجام شده است.

استقبال گسترده؛ از ایران تا جهان عرب

انتشارات راهیار با همکاری واحد بین‌الملل دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی، این کتاب را به زبان عربی با عنوان «امواج الهمم» منتشر کرده است. این ترجمه، شامل خاطرات کوتاه از دستاوردهای کشور در حوزه‌هایی مانند صنایع موشکی، پزشکی، داروسازی و صنایع مادر است و با استقبال مخاطبان در عراق، لبنان و دیگر کشورهای عربی مواجه شده است.

خبرها و تحلیل‌های روزمره و کلیشه‌ای مغفول مانده بودند و گردآوری و بازخوانی آن‌ها ضرورتی جدی به نظر می‌رسید.

خاطرات این کتاب بر اساس موضوع، در پنج فصل «صنایع نظامی»، «صنعت هسته‌ای»، «علوم پزشکی»، «دیپلماسی و مدیریت» و «فناوری و صنعت» سامان‌دهی شده است. در برخی از این حوزه‌ها، پیشرفت‌های حاصل‌شده به‌طور ویژه با تلاش و اراده شخصیت‌های دانشمند و فعال گره خورده و از همین رو، بخشی از خاطرات به بررسی ابعاد شخصیتی این افراد اختصاص یافته است. با وجود آنکه محور برخی روایت‌ها بر اشخاص استوار است، برای حفظ انسجام

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب کتاب «امواج اراده‌ها» به قلم راضیه عزیزی که به همت انتشارات راهیار منتشر شده است، با روایتی مستند از دستاوردها و پیشرفت‌های انقلاب اسلامی، به چاپ نوزدهم رسید.

«امواج اراده‌ها» دستچینی از خاطرات مستند است که به کالبدشکافی بخشی از دستاوردها و پیشرفت‌های درخشان انقلاب اسلامی می‌پردازد؛ خاطراتی که می‌کوشند نشان دهند از چه مسیری عبور کرده‌ایم، در چه جایگاهی ایستاده‌ایم و افق پیش‌رو کدام است. بسیاری از این روایت‌ها، با وجود نقش مهمی که در اثبات پیشرفت‌ها داشته‌اند، در لایه‌لای

رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران :

هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب تهران تمدید شد

مسئولان برخی از نهادهای فرهنگی دریافت کردیم، تصمیم گرفته شد تا این رویداد تا پایان روز دوشنبه مورخ چهارم خرداد (۱۴۰۵) به کار خود ادامه دهد. جوادی برگزاری این نمایشگاه را گامی مهم در مسیر عدالت دسترسی به کتاب توصیف کرد و افزود: داده‌های حاصل از این دوره، مبنای ارزشمندی برای برنامه‌ریزی‌های آتی در بسترهای مجازی و فیزیکی خواهد بود. معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان خطاب به خریداران گفت: این تمدید فرصتی طلایی برای انتخاب دقیق‌تر کتاب‌هاست؛ لذا از تمامی علاقه‌مندان تقاضا داریم فرآیند خرید خود را به ساعات پایانی روز دوشنبه موکول نکنند تا در زمان بسته‌شدن درگاه‌ها، با ترافیک احتمالی در سامانه مواجه نشده و تجربه‌ای روان و بدون اختلال از خرید کتاب داشته باشند.

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران گفت: با توجه به استقبال گسترده مردم کتابخوان ایران و درخواست ناشران، مدت زمان برگزاری هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب تهران دو روز تمدید شد.

محسن جوادی؛ معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از تمدید دو روزه هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب تهران خبر داد و گفت: این رویداد از ۲۶ اردیبهشت (۱۴۰۵) آغاز شد و قرار بود شنبه دوم خرداد به کار خود پایان دهد، اما با توجه به استقبال پرشور مخاطبان از سراسر ایران و درخواست ناشران تصمیم گرفتیم تا مدت زمان برگزاری آن را تمدید کنیم.

وی افزود: با توجه به حجم بالای سفارش‌های ثبت شده و تقاضاهایی که از سوی مردم، ناشران و همچنین

نقدی بر فرهنگ مصرفی کتاب در بریتانیا؛

چرا کتاب‌های جلد سخت هنوز مهم‌اند؟

او تاکید می‌کند که آثار مهم چه داستانی و چه غیرداستانی —عمر طولانی دارند و به گاه به منابع مرجع تبدیل می‌شوند. اما کتابی که از هم بباشد، نمی‌تواند چنین نقشی ایفا کند. به گفته او، کتاب‌های جلدسختش «دوستان قدیمی و قابل اعتماد» او هستند.

با این حال، مسئله قیمت را نمی‌توان نادیده گرفت. کتاب‌های جلدسخت گران‌ترند و گاه قیمت برخی آثار تاریخی به ۴۵ پوند می‌رسد. اما هفر یادآوری می‌کند که بسیاری از آثار کلاسیک را می‌توان در بازار کتاب‌های دست‌دوم با قیمتی حتی کمتر از نسخه‌های جلد نرم یافت. او از مجموعه‌های قدیمی یاد می‌کند که برخی از آن‌ها نزدیک به ۱۲۰ سال دوام آورده‌اند.

حدود ۷۲ درصد کتاب‌های فروخته‌شده در بریتانیا، جلد نرم بوده‌اند؛ این رقم در حوزه داستان به ۸۱ درصد و در غیرداستان به ۶۶ درصد می‌رسد.

به باور هفر، بسیاری از آثار داستانی اساسا برای مصرف موقتی طراحی شده‌اند: کتاب‌هایی که بعد از یک بار خواندن، با عطف‌های شکسته و صفحات فرسوده در گوشه‌های رها می‌شوند. خوانندگان این آثار می‌دانند چه می‌خرند و انتظار ماندگاری ندارند. اما او این وضعیت را برای نویسندگان بزرگ «تراژیک» می‌داند. آیا کسانی که آثار جین آستن، چارلز دیکنز، جرج الیوت و جیمز جویس را می‌خوانند، نباید انتظار داشته باشند که این کتاب‌ها بارها در طول زندگی بازخوانی شوند؟

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب نویسنده و تاریخ‌نگار بریتانیایی، در یادداشتی انتقادی از افول کتاب‌های جلد سخت در بریتانیا می‌نویسد و ترجیح عمومی به کتاب‌های ارزان و زودفرسودی را نشانه‌ای از یک «تراژدی فرهنگی» می‌داند.

بر اساس نظرسنجی یک کتاب‌فروشی در لندن که البته به‌گفته نویسنده چندان هم نماینده کل جامعه نیست کتاب‌های جلد سخت (کالینگور) در حال از بین رفتن‌اند. طبق این داده‌ها، ۴۶ درصد افراد گفته‌اند هرگز یا به‌ندرت کتاب جلدسخت می‌خرند، در حالی که تنها ۹ درصد اغلب به سراغ این نوع کتاب‌ها می‌روند. نظرسنجی دیگری نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۵،

از نظر فیزیکی نیز، جلدسخت‌ها دوام بیشتری دارند و حتی جزئیاتی مانند نشانک پارچه‌ای، تجربه خواندن را ارتقا می‌دهد و از آسیب‌زدن به صفحات جلوگیری می‌کند. او همچنین به جنبه زیبایی‌شناختی کتاب‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: «کتاب‌ها یک اتاق را می‌آیند.» به گفته او، جلدسخت‌های قدیمی به‌ویژه آن‌هایی که با چرم و طلاکوب بازجلد شده‌اند، نه تنها ارزش خواندنی، بلکه ارزش بصری نیز دارند و حتی بوی خاص آن‌ها یادآور گذشته‌ای دور است.

در پایان، هفر که حدود ۱۱ هزار کتاب دارد و ۸۰ درصدشان جلدسخت‌اند، تاکید می‌کند که برای او کتاب‌ها ابزار کارند. هیچ فرد عاقلی ابزارهایی نمی‌خرد که به‌سرعت از کار بیفتند. او می‌گوید بسیاری از کتاب‌هایش را ۲۰ تا ۴۰ سال است که استفاده می‌کند و هنوز سالم‌اند و امیدوار است نسل بعد نیز از این میراث بهره‌بردار.

یادداشت

خرمترین شهر وطن

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب - رقیه جمالی
تو؛ خرمترین شهر وطن بودی و .....
حسد در نهاد دیو طمعکار
او آرزو می‌کرد مهر را از من و تو بگیرد
تو را با دست های پلیدش از وطن جدا کرد و
چهره زیبای تو را خونین ساخت
خون در رگهای ما جوشید و در فراق تو بی صدا
گریستیم

پرده خواب را کنار زدیم و نگاه هایمان یکی شد
بی آبی را تحمل کردیم و به آبرو رسیدیم
ایمان غذای روحمان شد و ...
سلاح غیرت را بر دوش نهادیم...
آن وقت کسی که حتی بیشتر از همه به فکر من و تو بود به یاریمان آمد
دست های غیبی اش دست هایمان را گرفت
عطر آزادی در همه جا پیچید
ما در کلاس حماسه حاضر شدیم
مقاومت را تکرار کردیم
و در ایثار از هم پیشی گرفتیم
ابراهی سیاه از بالای سرمان رفتند
و کلاغ های شوم کوچیدند
باران رحمت بارید و لاله و شقایق روئید
قناری ها نغمه شادی سر دادند.
فراق شکافت

تو؛ تولدی دوباره یافتی و جان تازه
تو؛ به آغوش میهن بازگشتی
و ما جشن تولد گرفتیم
دوباره وطن خرم شد و باصفا
و باورمان شد که کسی بیشتر از همه به فکر ماست
کسی که همیشه ما را یاری می‌کند
آموختیم هر لحظه او را صدا بزینم
و درست مثل پرندگان عاشق آزادی باشیم....

نمایش غیرت عشایر قره داغ در دشت هارنا

طرح نو؛ گروه گزارش در میان دشت هارنا و زیر باران رحمت الهی، جشنواره فرهنگی ورزشی عشایر ارسباران، رویدادی فراتر از یک مسابقه اسب‌دوانی با روایت اصالت فرهنگی، همبستگی ملی و پایداری عشایر قره‌داغ برگزار شد.

پاسداشت اصالت‌های فرهنگی منطقه و انتقال آن به نسل جدید

بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی نیز اظهار کرد: امروز این جشنواره در فضایی آکنده از رحمت الهی و نعمت باران برگزار می‌شود و هدف از برگزاری آن نیز، پاسداشت اصالت‌های فرهنگی منطقه و انتقال آن به نسل جدید است.

وی افزود: عشایر بنا به فرمایش امام خمینی (ره)، ذخایر انقلاب هستند و همواره پشتیبان نظام، وطن و کشور بوده‌اند و هرچه برای آنان تلاش شود، باز هم کم است.

استاندار آذربایجان شرقی ادامه داد: توسعه هیأت‌های ورزشی، اشتغال‌زایی، رونق تولید، تقویت فضای کسب‌وکار، صنایع دستی و بازی‌های بومی - محلی در حاشیه این جشنواره می‌تواند به توانمندسازی جوانان و رونق منطقه کمک کند.

وی تأکید کرد: این رویدادها علاوه بر ایجاد فرهنگی، دارای ابعاد اقتصادی، اجتماعی و امنیتی هستند و در راستای تقویت همبستگی ملی و حمایت از کشور نقش مهمی ایفا می‌کنند.

برگزاری این جشنواره یک ضرورت اجتماعی است بهنام رضوانی، نماینده مردم هوراند، کلیبر و خداآفرین در مجلس شورای اسلامی نیز گفت:

عشایر همواره پشتیبان نظام بوده‌اند و هر زمان کشور با مخاطره‌ای روبرو شده، در صحنه حضور یافته و از انقلاب دفاع کرده‌اند.

وی افزود: عقب‌نشینی دشمن با حضور مردم در میدان محقق شده و ما هر روز بیش از گذشته خود را مدیون مردم می‌دانیم و خدمت به آنان را تکلیف الهی تلقی می‌کنیم.

رضوانی ادامه داد: همانند سال‌های گذشته، این دوره از جشنواره نیز با حضور عشایر غیور و مردم منطقه در حال برگزاری است. خواسته اصلی مردم منطقه و عشایر، ثبت ملی این جشنواره و ایجاد محل استاندارد برای برگزاری آن است تا با تخصیص اعتبارات لازم از سوی سازمان امور عشایر و وزارت ورزش، زیرساخت‌های لازم فراهم شود.

وی اظهار کرد: در گفت‌وگو با استاندار آذربایجان شرقی و رئیس سازمان امور عشایر کشور، مقرر شد ردیف اعتباری مشخصی برای این جشنواره در نظر گرفته شود تا بتوانیم محل برگزاری آن را به یک پروژه ملی با استانداردهای مناسب تبدیل کنیم.

رضوانی افزود: برگزاری این جشنواره یک ضرورت اجتماعی است و دشمن باید بداند با وجود تبلیغات گسترده برای ناامید کردن مردم، عشایر و مردم غیور منطقه همچنان با روحیه‌ای بالا در صحنه حضور دارند و حامی کشور و نیروهای مسلح هستند.

عشایر قره داغ در خط مقدم صیانت از مرزهای ایران

رضا محمدی، فرماندار کلیبر نیز اظهار کرد: جشنواره هارنا باشکوه‌ترین رویداد عشایری منطقه است که در فضایی سرشار از وحدت و همدلی برگزار می‌شود.

وی افزود: این جشنواره تجلی‌گاه هنر، شجاعت، پاکدستی زنان و غیرت مردان عشایر است؛ مردمانی که ستون استوار تولید و اقتصاد کشور به شمار می‌روند.

وی ادامه داد: عشایر قره‌داغ در تولید، اقتصاد و صیانت از مرزهای ایران همواره در خط مقدم قرار داشته‌اند و برگزاری این جشنواره در راستای زنده نگه داشتن فرهنگ و پویایی جامعه عشایری است.

محمدی خاطر نشان کرد: دولت مردمی وفاق با تمام توان برای محرومیت‌زدایی از مناطق عشایری تلاش می‌کند و حضور مدیران ارشد استان در جشنواره امروز نیز نشانه توجه ویژه به مسائل و مطالبات عشایر است. / ایرنا

نسلی که دیگر خانه بهداشت را نمی‌شناسد

اولیه درمانی در همین مراکز و با کمترین هزینه انجام می‌شد. مردم نیز برای کوچک‌ترین نگرانی سلامتی، پیش از هر جایی راه خانه بهداشت را بلد بودند.

امروز اما الگوی مراجعه درمانی تغییر کرده است. بسیاری از مردم حتی برای مشکلات ساده، مستقیم سراغ پزشکان متخصص و فوق تخصص می‌روند؛ مراجعه‌هایی که گاهی با هزینه‌های چند میلیونی

برای ویزیت، آزمایش و تصویربرداری همراه می‌شود. در این میان، بخشی از خدماتی که زمانی در مراکز بهداشت انجام می‌شد، کم‌کم از چرخه مراجعه روزمره خانواده‌ها حذف شده است.

این روند، هزینه درمان را برای خانواده‌ها افزایش داده و نقش شبکه مراقبت اولیه سلامت را نسبت به گذشته کم‌رنگ‌تر کرده است.

وقتی یک مشکل سلامت می‌تواند به صورت رایگان یا کمترین هزینه حل شود، امروز با اضطراب گشتن بین مطب پزشکان، نشستن چند ساعته در صف انتظار ویزیت و هزینه‌های آزمایش جایگزین شده است و این روند قطعاً به ضرر مردم است.

چرا نسل جوان،

کمتر راه مراکز بهداشت را بلد است؟

برای بسیاری از دهه‌های گذشته، خانه‌های بهداشت و مراکز درمانی محلی بخشی از زندگی روزمره خانواده‌ها بودند اما امروز بخش زیادی از نسل جوان، ارتباط چندانی با این مراکز ندارد و حتی نمی‌دانند نزدیک‌ترین مرکز جامع سلامت محل زندگی‌اش کجاست.

تغییر سبک زندگی، گسترش درمان خصوصی و افزایش استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی برای جست‌وجوی اطلاعات پزشکی، بخشی از دلایل این فاصله به شمار می‌رود. بسیاری از جوانان ترجیح می‌دهند به جای مراجعه به مراکز بهداشت، مستقیماً سراغ پزشکان متخصص بروند یا پاسخ نگرانی‌های خود را در فضای مجازی پیدا کنند؛ مسیری که گاهی به اضطراب بیشتر و هزینه‌های درمانی سنگین‌تر منجر می‌شود.

در این میان، برخی کارشناسان معتقدند کم‌رنگ شدن نقش مراکز بهداشت در ذهن نسل جدید، فقط به تغییر رفتار مردم مربوط نیست. فرسودگی برخی مراکز، کمبود نیرو و کاهش ارتباط چهره‌به‌چهره میان مردم و کارکنان شبکه بهداشت نیز باعث شده جایگاه خانه‌های بهداشت نسبت به گذشته کمتر دیده شود.

حلقه گمشده «تحول در اجرای نظام ارجاع سلامت»

نظام ارجاع سلامت یاد می‌دهد که یک فرد هنگام احساس بیماری، ابتدا به یک مراقب سلامت یا پزشک عمومی مراجعه کند تا اگر مشکل خفیفی باشد، در ساده‌ترین سطح و با هزینه کم، مشکل فرد حل شود ولی فرد با مشکل حادتر و نیازمند مداخلات تخصصی‌تر به یک پزشک متخصص که بتواند مشکل فرد را تشخیص دهد، معرفی شود.

قطعاً اجرایی شدن این اقدام، نیازمند یک فرهنگ‌سازی و اعتمادسازی بین مردم و همت والا در نظام جامع سلامت است که می‌تواند از هزینه‌های مالی و روحی مردم بکاهد. هرچند تبلیغات گسترده شبکه عظیم پزشکان، به نظر می‌رسد که با این روند سازگار نباشد.

خانه‌های بهداشت هنوز آرام، بیصدا و دور از هیاهوی تبلیغات پزشکی نفس می‌کشند اما این‌که دوباره به نخستین پناه مردم برای سلامت تبدیل شوند، به میزان اعتماد جامعه و توان نظام سلامت بستگی دارد. / ایرنا

خانه‌های بهداشت کی راه اندازی شد؟

شکل‌گیری شبکه خانه‌های بهداشت را می‌توان یکی از مهم‌ترین تحولات نظام سلامت ایران پس از انقلاب اسلامی دانست. در سال‌هایی که بسیاری از روستاها حتی به ابتدایی‌ترین خدمات درمانی دسترسی نداشتند، ایده ایجاد خانه‌های بهداشت برای ارائه خدمات اولیه سلامت در مناطق دورافتاده مطرح شد.

در آن سال‌ها، روستاییان برای دسترسی به پزشک یا بیمارستان مجبور بودند مسافت طولانی طی کنند؛ مسیری که گاهی برای زنان باردار، کودکان یا سالمندان به قیمت جان‌شان تمام می‌شد و بسیاری از خانواده‌ها تنها زمانی راهی شهر می‌شدند که بیماری به مرحله حاد رسیده بود.

در چنین شرایطی، خانه‌های بهداشت با حضور بهورزان آموزش‌دیده در روستاها راه‌اندازی شدند؛ افرادی که آموزش‌های اولیه سلامت، واکسیناسیون، مراقبت مادر و کودک و پیگیری بیماری‌ها را برعهده داشتند و همین شبکه به مرور به یکی از گسترده‌ترین نظام‌های مراقبت اولیه سلامت در کشور تبدیل شد. کارشناسان حوزه سلامت دنیا به خصوص سازمان بهداشت جهانی، بارها از شبکه بهداشت ایران به عنوان یکی از تجربه‌های موفق در ارائه خدمات اولیه درمانی یاد کرده‌اند. شبکه‌ای که در دوران کرونا نیز بار دیگر نقش آن در پیگیری بیماران، واکسیناسیون و کنترل بیماری پررنگ شد و چنان شبکه سلامتی را تا روستاهای دورافتاده گسترده کرد که می‌تواند به عنوان الگوی نظام سلامت در دنیا مطرح شود.

خانه‌های بهداشت چه خدماتی ارائه می‌دهند؟

واکسیناسیون هنوز شناخته‌شده‌ترین خدمت مراکز بهداشت است و شاید مهم‌ترین دلیلی باشد که خانواده‌ها همچنان مسیر این مراکز را فراموش نکرده‌اند اما خدمات این مراکز فقط به واکسین محدود نمی‌شود.

خانه‌های بهداشت و مراکز سلامت، نقش آموزش، مراقبت، غربالگری و پیگیری وضعیت سلامت افراد را برعهده دارند. آموزش موارد بهداشتی، مراقبت از سلامت مادران باردار و نوزادان و سالمندان، انجام آزمایش‌ها و چکاپ افراد از نظر مشکلات قندخون، فشارخون و کلسترول، پیش‌بینی احتمال سکنه‌های مغزی و قلبی، غربالگری سه سرطان پستان، دهانه رحم و روده بزرگ و مشاوره‌های روحی روانی ازجمله خدماتی است به صورت رایگان توسط بهورزان در روستاها و مراقبان سلامت در شهرها به مردم ارائه می‌شود.

فلسفه ساختار مراکز بهداشت، افزایش آگاهی مردم نسبت به وضعیت سلامتی جسمی و روحی و پیشگیری از بروز بیماری‌هایی است که درمان آن‌ها هزینه‌های گزافی بر خانواده‌ها وارد می‌سازد. پیشگیری همواره رکن اصلی سلامت و مقدم بر درمان است که اگر جدی گرفته شود از آسیب‌های روحی روانی، جسمی و مالی بسیاری، پیش از وقوع جلوگیری می‌کند.

کانون اصلی اقدامات پیشگیری نیز خانه‌های بهداشت و مراکز سلامت هستند که با آگاه‌سازی مردم، آن‌ها را از ورود به وادی بیماری و عوارض آن، مصون می‌دارند.

از مراقب سلامت محله تا مطب‌های چند میلیونی

سال‌ها پیش، بهورزها و مراقبان سلامت، نخستین مرجع مردم برای پیگیری مشکلات سلامت بودند. از کنترل فشار و قند خون گرفته تا مراقبت‌های بارداری و واکسیناسیون کودکان، بسیاری از خدمات

طرح نو؛ گروه گزارش خانه‌های بهداشت زمانی نخستین مقصد خانواده‌ها برای واکسن، بارداری، کنترل بیماری و مشاوره سلامت بودند اما امروز بسیاری از مردم، درمان را از اینترنت و مطب فوق‌تخصص‌ها آغاز می‌کنند. تا همین چند سال پیش، صبح زود مادران با یک پوشه به دست، شال و کلاه می‌کرد و راهی خانه بهداشت می‌شد. «خانم دکتر ببین قدم بالا نرفته؟ فشارم چطوره؟ بچه‌ام کی به دنیا می‌آد؟ چه بخورم؟ کی برای واکسن بیام؟». خلاصه هر درد و نگرانی کوچکی از بارداری گرفته تا کنترل فشار و قندخون، مسیر مردم را به خانه بهداشت محله می‌کشاند.

خانم دکترهای بهداشت هم از جان و دل مایه می‌گذاشتند تا به زنان و مردان مراجعه‌کننده کمک کنند. از زاننی که می‌خواستند باردار شوند یا از بارداری جلوگیری کنند تا پیرزن و پیرمردهایی که باید قرص دیابت و فشارخون بخورد، خانه بهداشت را مامن خود می‌دانستند و اول می‌گفتند: صبح برویم بهداشت ببینیم چه می‌گوید. اگر مورد خاص و یا مشکل حادتری وجود داشت هم خانم دکترهای بهداشت، مراجعه‌کننده را به پزشک متخصص ارجاع می‌دادند تا بررسی تخصصی‌تری انجام بگیرد.

امروز اما شرایط تغییر کرده است. نسل جوان دیگر نمی‌داند خانه بهداشت چیست و کجاست؟ اصلاً چنین جایی هم وجود دارد یا فقط در خاطرات گمشده کودکی و جوانی پدر و مادرها تالو می‌کند و آرام آرام از حافظه نسل جدید حذف شده است؟ امروز اگر به یکباره سردرد بگیریم، یک قسمت از بدن درد کند یا هر موردی دیگری که سلامتی را به خطر بیندازد، اولین واکنش بسیاری از مردم، جستجو در گوگل، نرم افزارهای هوش مصنوعی و شبکه‌های اجتماعی است که در نهایت فرد را به تشخیص‌های ترسناک و اضطراب تازه می‌رساند. فوری از یک فوق تخصص که بنا به یافته‌های خود در این جستجوها به آن رسیده‌اند، نوبت ویزیت می‌گیرند.

این تغییر فقط درباره بیماری‌های معمولی نیست. بسیاری از زنان باردار نیز ترجیح می‌دهند از همان ماه‌های نخست زیر نظر متخصص زنان و زایمان باشند حتی اگر بارداری پرخطر نداشته باشند. مراقبت‌هایی که گاهی هزینه‌های سنگینی را به خانواده تحمیل می‌کند، در حالی که بخش مهمی از خدمات اولیه بارداری، آموزش و مراقبت‌های دوره‌ای همچنان در مراکز جامع سلامت به صورت رایگان یا کم‌هزینه ارائه می‌شود.

این تغییر نگرش، تنها به انتخاب مردم محدود نمی‌شود. فضای مجازی، تبلیغات پزشکی، تجربه‌های شخصی و حتی اضطراب عمومی درباره این‌که زنان دیگر توانایی بارداری طبیعی را ندارند، باعث شده مراجعه مستقیم به پزشک متخصص برای بسیاری از افراد به یک «اطمینان خاطر» تبدیل شود، گویا بدون نظر فوق تخصص، روند درمان کامل نیست.

این در حالی است که نسل‌های گذشته، بخش بزرگی از نیازهای اولیه سلامت خود را از طریق خانه‌های بهداشت پیگیری می‌کردند و این مراکز، نقش مهمی در کاهش مرگ و میر مادران باردار، کنترل بیماری‌های واگیردار و گسترش واکسیناسیون داشتند.

خانه‌های بهداشت هنوز هم در شهرها و روستاها فعال هستند، فقط در مناطق شهری بیشتر با نام «مراکز جامع سلامت» شناخته می‌شوند و خدمات متنوع تری ارائه می‌دهند، با این حال، بسیاری از مردم تنها برای واکسیناسیون، دریافت کارت بهداشت یا امور اداری به این مراکز مراجعه می‌کنند.

خبر

چمن متحرک «چملی»، تکاب در بهترین وضعیت زیست محیطی

طرح نو؛ گروه خبر
رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان تکاب گفت: به لطف بارش های اخیر و افزایش دبی چشمه، سطح آب تالاب «چملی» به طور قابل ملاحظه ای افزایش یافته و این اثر ملی در حال حاضر در بهترین وضعیت زیست محیطی خود قرار دارد.

محمدرضا صادقیان افزود: اثر طبیعی ملی چمن متحرک چملی، واقع در ۱۷ کیلومتری شهر تکاب و در نزدیکی روستای بدرلو، یکی از مناطق بکر، کم نظیر و ارزشمند طبیعی این شهرستان به شمار می رود که از نظر زیست محیطی و گردشگری اهمیت ویژه ای دارد. وی ادامه داد: این منطقه به عنوان یکی از مقاصد گردشگری، تفریحی و سیاحتی، سالانه پذیرای تعداد زیادی از گردشگران داخلی و خارجی است و همین موضوع ضرورت توجه بیشتر به حفاظت از این زیست بوم حساس را دوچندان می کند.

صادقیان با اشاره به اهمیت تالاب ها در حفظ تعادل اکولوژیکی اظهار کرد: تالاب ها از مهم ترین اکوسیستم های طبیعی کشور هستند که نقش مؤثری در ذخیره و تنظیم آب، حفظ تنوع زیستی، تعدیل اقلیم محلی و پشتیبانی از حیات گونه های گیاهی و جانوری ایفا می کنند. از این رو، حفاظت از تالاب چملی نه تنها برای صیانت از یک اثر طبیعی ملی، بلکه برای حفظ پایداری محیط زیست منطقه ضروری است.

وی همچنین با تأکید بر ظرفیت های گردشگری این تالاب خاطر نشان کرد: چمن متحرک چملی با چشم اندازهای طبیعی منحصر به فرد، پوشش گیاهی خاص و شرایط زیست محیطی ویژه، می تواند به یکی از قطب های مهم گردشگری طبیعی و اکوتوریسم در استان تبدیل شود؛ به شرط آنکه توسعه گردشگری در این منطقه با رویکردی مسئولانه، همراه با حفاظت و مدیریت اصولی انجام شود. رئیس اداره محیط زیست تکاب با تأکید بر لزوم همکاری همگانی برای حراست از این میراث طبیعی خاطر نشان کرد: حفظ «چملی» مستلزم رعایت ضوابط زیست محیطی از سوی گردشگران است. از بازدیدکنندگان انتظار می رود با پرهیز از آسیب رسانی به پوشش گیاهی و مدیریت پسماندها، در پاسداشت این اثر ملی مشارکت کنند تا نسل های آینده نیز بتوانند از این موهبت کم نظیر بهره مند شوند.

اشتغال مستقیم و غیرمستقیم برای هزاران نفر، افزایش درآمدزایی از محل ترانزیت و تقویت اقتصاد کشور و استان در شرایط کنونی می شود.

با دستور وزیر راه و شهرسازی انجام شد؛

تصویب اجرای بزرگترین مرکز لجستیک کشور در آذربایجان غربی

براساس این مصوبه، مرکز لجستیک آذربایجان غربی با هدف بهره گیری از موقعیت استراتژیک مرزی استان و تبدیل آن به قطب ترانزیت و توزیع کالا در منطقه شمال غرب کشور طراحی شده است. گفتنی است اجرای این طرح منجر به ایجاد

این نشست با هدف بررسی فرصت های توسعه ای آذربایجان غربی و تسهیل فرآیندهای اجرایی طرح های کلان ترانزیتی و لجستیکی برگزار و در نهایت با اجرای این طرح، گام مهمی در جهت تقویت زیرساخت های حمل و نقل و لجستیک کشور برداشته می شود.

طرح نو؛ گروه خبر
در نشست ستاد مراکز لجستیک کشور با حضور وزیر راه و شهرسازی، اجرای طرح بزرگترین مرکز لجستیک کشور در آذربایجان غربی مصوب شد که گامی مهم در توسعه منطقه ای و تقویت کریدورهای ترانزیتی محسوب می شود.

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان:

عملیات اجرایی طرح جامع ۵ پایانه مرزی آذربایجان غربی امسال آغاز می شود

وی در خصوص راه اندازی مرز کوزه رش در سلماس نیز افزود: عملیات آماده سازی سایت موقت پایانه مرزی کوزه رش سلماس برای تردد مسافر در فاز نخست آغاز شده است. وی خاطر نشان کرد: طرح جامع پایانه مرزی کوزه رش در دستور کار قرار دارد و فاز نخست آن

طرح نو؛ گروه خبر
مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای آذربایجان غربی گفت: طرح تکمیلی جامع ۵ پایانه مرزی استان تصویب شده و امسال وارد فاز اجرایی می شوند. ارسالان شکرى با بیان اینکه هم اکنون ۷ پایانه مرزی فعال در استان داریم، اظهار کرد: توسعه و ساماندهی ۵ پایانه مرزی بازرگان، تمرچین، سرو، کوزه رش و رازی استان در شورای ساماندهی مبادلات مرزی به تصویب رسیده امسال وارد فاز اجرایی می شوند.

وی با بیان اینکه مرزها از مهم ترین ظرفیت های کشور به شمار می روند، عنوان کرد: آذربایجان غربی به دلیل هم مرزی با سه کشور خارجی از اهمیت ویژه ای برخوردار است باید از این توان بالقوه برای توسعه همه جانبه استان بهره گرفت.

شکرى با اشاره به مزیت مرزهای استان در صادرات، واردات، ترانزیت، حمل کالاهای اساسی گفت: نیمه نخست امسال سه ای چهار طرح تکمیلی جامع این ۵ پایانه مرزی آغاز و تا پایان سال در ۵ پایانه عملیات اجرایی آغاز می شود. وی با اشاره به ظرفیت های کم نظیر مرزی استان گفت: آذربایجان غربی با برخورداری از ۷ پایانه مرزی،

پرمهرترین استان کشور محسوب می شود و در مسیر کریدورهای مهم بین المللی قرار دارد مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای آذربایجان غربی تسهیل تردد مسافر، تسهیل امور گمرکی، امور حمل و نقل را بخشی از اقدامات پیش بینی شده در طرح تکمیلی این پایانه های مرزی دانست.

به پایان رسیده و همچنین جزئیات فنی، نقشه ها و مراحل اجرایی فاز دوم نیز در حال تدوین بوده و به زودی وارد مرحله پیمان سپاری می شود.

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای آذربایجان غربی ادامه داد: با توجه به ضرورت توسعه زیرساخت های این پایانه مرزی، در مرحله موقت، بخش مسافری به صورت کانکسی جانمایی شده و عملیات پی کتی سایت موقت آغاز تا با بهره برداری از این کانکس ها، تردد مسافران در مرز کوزه رش عملیاتی شود.

شکرى با بیان اینکه اعتبار در نظر گرفته شده برای تجهیز و استقرار کانکس ها حدود ۱۱ میلیارد تومان است، تصریح کرد: قراردادهای مربوطه منعقد و تامین اعتبار انجام شده و پیمانکاران نیز عملیات اجرایی را آغاز خواهند کرد.

وی با اشاره به میزان اعتبار طرح جامع خاطر نشان کرد: اجرای کامل طرح جامع پایانه مرزی کوزه رش نیازمند اعتباری بالغ بر یک همت است که مطالعات آن انجام شده، نقشه ها آماده بوده و انشعابات برق و سایر تاسیسات زیربنایی نیز اخذ شده است.

آذربایجان غربی دارای ۷ مرز رسمی با کشورهای ترکیه، عراق و جمهوری خودمختار نخبوان است که ۴ مرز آن مشترک با کشور ترکیه بوده و پایانه مرزی کوزه رش نیز یکی از این مرزهای رسمی مصوب شورای ساماندهی مرزها به شمار می رود

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی:

مردم ما روی نظام خود معامله نمی کنند

نوروزی افزود: به ترامپ ملعون به تحریک رژیم اسرائیل کودک کش جنگی را شروع کرد که در باتلاق آن گرفتار شده و شاید بگوئیم اشتباه محاسباتی کرده است؛ ولی به فرمایش شهید سردار سلیمانی ترامپ یک فرد قمارباز است که حاضر است کل دنیا به آتش کشیده شود تا جیبش پر شود و نه به فکر مردم دنیا هست نه مردم کشور خودش و هر کاری می کند به خاطر منافع خودش انجام می دهد.

اسلامی استان آذربایجان غربی در ۸۳ مین تجمع شبانه مردم سلماس گفت: نزدیک به ۳ ماه است که با استقامت و پایداری و با حضور در صحنه دشمن را ناامید کرده و نشان دادید که متنی که آنها محاسبه کرده بودند نیستیم. وی گفت: شما مردم باعزت، غیرت، شرف و با حضور در صحنه کل دنیا را مهیوت کردید دنیایی که در محاسبات خود همه چیز را محاسبه کرده بود؛ ولی حضور شما مردم در صحنه را حساب نکرده بود.

طرح نو؛ گروه خبر
مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی گفت: دشمن حضور شما مردم را محاسبه نکرده بود و نمی دانست که مردم با هر اختلاف و سلیقه و با باوجود هر نوع مشکلات معیشتی و اقتصادی روی نظام خود معامله نمی کنند. به گزارش خبرنگار گروه سیاسی پایگاه خبری تحلیلی «سلماس پیام» علیرضا نوروزی مدیرکل فرهنگ و ارشاد

جنگ اصلی از طرف دشمن هنوز وجود دارد و آن جنگ نرم است و این امر نیاز به مراقبت دارد دشمن به دنبال استفاده از کوچک ترین اختلاف ما به سود خود هست. با کل ادیان و قومیت باید با مشت محکمی بر دهن دشمن بزنیم تا دشمن نتواند غلطی انجام دهد و این امر تا اینجا با حفظ وحدت شما مردم محقق شده است.

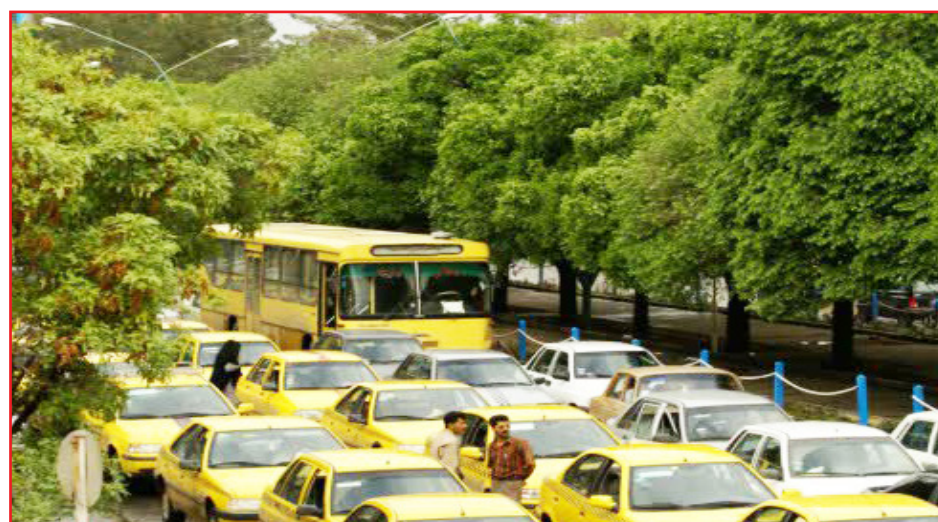
مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی گفت: در جنگ رمضان دشمن به زیرساخت های ما حمله کرد و ما همه به عنوان جان فدا ثبت نام کرده ایم و جان فدا بودن در این نیست که حتماً در میدان رزم حضور داشته باشیم امروز جامعه ما باید صرفه جویی های لازم در همه اقلام بخصوص حامل های انرژی را انجام دهند تا تاب آوری خوبی را در کشور داشته باشیم.

خودروه های شخصی ختم می شود. همین روند ارومیه را به سمت افزایش استفاده از خودروه های شخصی سوق داده است. امروزه در برخی خانواده ها داشتن بیش از یک خودرو به امری عادی تبدیل شده که مستقیماً به افزایش حجم ترافیک شهری انجامیده است.

خیابان های اصلی شهر در بسیاری از ساعات روز با ترافیک سنگین مواجه هستند و این مسئله علاوه بر اتلاف وقت شهروندان، به افزایش مصرف سوخت و آلودگی هوا نیز دامن زده است.

کارشناسان حوزه شهری معتقدند که بی توجهی به توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی، یکی از عوامل اصلی شکل گیری این وضعیت است. در حالی که بسیاری از شهرهای کشور طی سال های گذشته به سمت بهبود زیرساخت های حمل و نقل عمومی حرکت کرده اند، ارومیه همچنان با کمبود جدی در این حوزه مواجه است. نبود برنامه ریزی منسجم برای افزایش خطوط اتوبوسرانی و ساماندهی تاکسی ها، این بحران را تشدید کرده است.

در این میان وعده ساخت مترو در ارومیه، اگرچه در نگاه اول امیدوارکننده به نظر می رسد اما از دید

افزایش اخیر ۶۰ درصدی کرایه تاکسی ها نیز بر پیچیدگی اوضاع افزوده است. رانندگان تاکسی از کاهش مسافر و افت درآمد گلایه دارند و معتقدند این افزایش باعث شده مردم کمتر از تاکسی استفاده کنند. در مقابل، شهروندان می گویند هزینه های رفت و آمد به قدری بالا رفته که ناچارند به گزینه های دیگری فکر کنند، گزینه هایی که اغلب به استفاده بیشتر از

اتوبوس نیز به یکی از معضلات اصلی شهر بسیاری از مناطق، به ویژه در حاشیه شهر، از دسترسی مناسب به حمل و نقل عمومی محروم هستند. تمرکز تاکسی ها در مرکز شهر باعث شده ساکنان محلات دورتر برای جابه جایی روزمره با مشکلات جدی مواجه شوند. این عدم توازن در توزیع خدمات، عملاً عدالت شهری را زیر سؤال برده است.

طرح نو؛ گروه گزارش
ارومیه این روزها با چالشی جدی در حوزه جابه جایی شهری روبه روست که نشانه های آن را می توان در خیابان های شلوغ، انتظارهای طولانی و نارضایتی شهروندان دید.

ارومیه شهری که در سال های اخیر با رشد جمعیت و گسترش افقی مواجه بوده، حالا بیش از هر زمان دیگری زیر فشار مشکلات حمل و نقل شهری قرار گرفته است که دو کلیدواژه «فرسودگی وسایل نقلیه عمومی» و «کمبود خطوط تاکسی و اتوبوس» به خوبی آن را توصیف می کنند.

در حال حاضر ناوگان حمل و نقل عمومی ارومیه با چالش های جدی روبه روست. بسیاری از اتوبوس ها، به ویژه در بخش خصوصی عمر بالایی دارند و فرسودگی آن ها نه تنها کیفیت خدمات را کاهش داده، بلکه باعث نارضایتی گسترده شهروندان نیز شده است. این اتوبوس ها اغلب فاقد استانداردهای لازم رفاهی هستند که خرابی های مکرر، تأخیر در حرکت و آلودگی بیشتر هوا از پیامدهای مستقیم این وضعیت به شمار می رود.

در کنار این مسئله، کمبود خطوط تاکسی و

کمبود خطوط تاکسی و اتوبوس زیر سایه فرسودگی؛ روایت حمل و نقل عمومی در ارومیه

بسیاری از کارشناسان، در شرایط فعلی بیشتر شبیه یک چشم انداز بلندمدت و نه راه حلی فوری است. اجرای چنین پروژه ای نیازمند منابع مالی کلان، زیرساخت های گسترده و زمان طولانی است، در حالی که مشکلات کنونی شهر، نیازمند اقدامات فوری و عملیاتی هستند. به باور نگارنده، راهکارهای کوتاه مدت مانند نوسازی ناوگان اتوبوسرانی، افزایش تعداد اتوبوس ها، توسعه خطوط جدید، و توزیع عادلانه تاکسی ها در سطح شهر می تواند تا حد زیادی از فشار موجود بکاهد. همچنین استفاده از سیستم های حمل و نقل هوشمند و نظارت دقیق بر نرخ کرایه ها، از دیگر اقداماتی است که می تواند به بهبود وضعیت کمک کند.

در نهایت آنچه امروز در ارومیه مشاهده می شود، نتیجه سال ها کم توجهی به زیرساخت های حمل و نقل عمومی است. ادامه این روند نه تنها کیفیت زندگی شهروندان را کاهش می دهد، بلکه هزینه های اقتصادی و زیست محیطی سنگینی را نیز به شهر تحمیل خواهد کرد. در عین حال این موضوع را باید مدنظر داشت که حل مشکلات فعلی، نیازمند تصمیم گیری های فوری، برنامه ریزی دقیق و اقدام عملی از سوی مسئولان شهری است. /ایرنا

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضا ربانی
آدرس تبریز: خیابان امام - مابین چهارراه منصور و میدان ساعت - جنب مسجد کبود
مجمع تجاری ابریشم - طبقه اول - واحد شماره ۹ شماره تماس: ۳۵۲۴۱۹۵۲
آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- پ ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱
تلفکس: ۳۲۲۴۸۵۸۸-۰۴۴
لینوگرافی و چاپ: پرنیان

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

یکشنبه ۳ خرداد ماه ۱۴۰۵ - سال بیستم - شماره ۳۵۵۱

امام صادق (ع)

«ای مردم! از خضرای دمن بپرهیزید». گفتند:

ای پیامبر خدا! خضرای دمن چیست؟ فرمود: «زن زیبا در روبشگاه بد».

اخبار

استقرار اکیپ‌های عملیاتی در نقاط حساس شهر

طرح نو؛ گروه شهری معاون محیط زیست و خدمات شهری شهردار تبریز از استقرار نیروهای خدمات شهری و تجهیزات در نقاط حادثه‌خیز خبر داد و تأکید کرد که تمامی تمهیدات لازم برای مدیریت روان‌آب‌ها و تأمین امنیت تردد شهروندان اندیشیده شده است. یعقوب انصاری با اشاره به تداوم بارش‌های فصلی اظهار داشت: با هدف پیشگیری از هرگونه اختلال در عبور و مرور، معاونت‌های محیط زیست و خدمات شهری مناطق ده‌گانه با استقرار اکیپ‌های عملیاتی در نقاط حساس و مستعد آب‌گرفتگی، مدیریت لحظه‌ای بارش‌ها را در دستور کار قرار داده‌اند.

وی با اشاره به به‌کارگیری حداکثری توان تجهیزاتی افزود: تمامی پمپ‌های تخلیه آب در زیرگذرها فعال شده و عوامل خدماتی به صورت شبانه‌روزی در حال پایش وضعیت معابر هستند. همچنین نیروهای مناطق ده‌گانه تا خروج کامل سامانه بارشی از استان، در وضعیت آماده‌باش باقی خواهند ماند. انصاری در ادامه به اقدامات زیربنایی این معاونت اشاره کرد و گفت: در کنار مدیریت بحران لحظه‌ای، عملیات لایروبی کانال‌ها و آبروها نیز به‌صورت مستمر در حال انجام است؛ این اقدام با هدف پاکسازی بسترها صورت می‌گیرد تا برای هر بارش بعدی، ظرفیت کافی جهت هدایت آب‌های سطحی فراهم باشد. و از تجمع آب در معابر پیشگیری شود. معاون شهردار تبریز در پایان خاطرنشان کرد: خادمان شهر در تمامی مناطق برای رفاه حال شهروندان پای کار هستند و از همشهریان عزیز تقاضا داریم در صورت مشاهده هرگونه مشکل، موارد را به سامانه ۱۳۷ اطلاع دهند.

نوسازی بیش از ۲۰۰۰ دستگاه تاکسی طی ۴ سال اخیر

طرح نو؛ گروه شهری معاون حمل و نقل مسافر سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر شهرداری تبریز گفت: با پرداخت وام قرض الحسنه ۴ درصدی از محل اعتبارات شهرداری تبریز برای نوسازی تاکسی‌های فرسوده، بیش از ۲۰۰۰ دستگاه تاکسی در ۴ سال اخیر نوسازی شده‌اند.

عبدالرحیم قاصدی معاون حمل و نقل مسافر این سازمان با اعلام این خبر گفت: با حمایت‌های مستمر اعضای شورای اسلامی شهر و نیز مساعدت شهردار تبریز، با پرداخت وام قرض الحسنه ۴ درصدی از محل اعتبارات شهرداری تبریز برای تبدیل به احسن تاکسی‌های فرسوده، بیش از ۲۰۰۰ دستگاه تاکسی در ۴ سال اخیر نوسازی شده‌اند.

وی افزود: شهرداری تبریز در حوزه نوسازی ناوگان تاکسی در ۴ سال گذشته رتبه اول کشوری را کسب کرده است. قاصدی ادامه داد: در سالجاری نیز اقدامات لازم برای نوسازی ناوگان تاکسیرانی با جدیت دنبال می‌شود و در این راستا قرار است اسامال با ارائه تسهیلات کم بهره ۲ میلیارد تومانی از محل اعتبارات شهرداری تبریز، تاکسی‌های ون نیز نوسازی شوند. معاون حمل و نقل مسافر سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر شهرداری تبریز با بیان اینکه ارائه تسهیلات کم بهره باعث افزایش رغبت مالکین تاکسیهای فرسوده برای شرکت در طرح نوسازی گردیده است افزود: در حال حاضر تعداد ۵۰۰ نفر در انتظار صدور پیش فاکتور از شرکت خودروساز هستند و زمان و نحوه صدور پیش فاکتور بسته به سیاست‌ها و شرایط خودروساز می‌باشد و به محض صدور پیش فاکتور، اقدامات لازم در سریع‌ترین زمان ممکن برای تشکیل پرونده بانکی متقاضیان و واریز وجه آنها به حساب ایران خودرو صورت می‌گیرد که این روند تا آخر سال تداوم خواهد داشت لذا از مالکین تاکسی‌های فرسوده (مدل‌های ۱۳۹۲ و پایین‌تر) نیز درخواست می‌شود برای بهره‌مندی از تسهیلات حمایتی دولت و شهرداری در اسرع وقت با مراجعه به واحد نوسازی حوزه حمل و نقل مسافر جهت شرکت در طرح نوسازی اقدام کنند.

آذربایجان شرقی آماده خیزش گردشگری در دوران پسا جنگ؛

«دیپلماسی میراث‌محور»

کلید جذب گردشگران

طرح نو؛ گروه شهری مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی آذربایجان‌شرقی در تشریح این راهبرد کلان اظهار کرد: فروپاشی هجده ساله ایران‌هراسی در اذهان جهانی، فرصتی تکرارناپذیر برای بازیابی جایگاه تمدنی ایران فراهم آورده است. ملت‌های جهان اکنون در جست‌وجوی رمز و راز این مقاومت جانانه، مستعد کنشگری در میدان گردشگری ایران هستند؛ بنابراین، آذربایجان‌شرقی به مثابه دروازه ورود به قفقاز و حوزه تمدنی شمال‌غرب، باید از تمامی ظرفیت‌های نمایندگی وزارت امور خارجه برای نهادسازی گردشگری بهره‌گیرد.

وی با اشاره به شکاف میان وضعیت فعلی زیرساخت‌ها و پیش‌بینی تقاضای آتی، خاطرنشان کرد: تحلیل‌های آماری ما از دوران پسا جنگ حاکی از این است که زیرساخت‌های موجود به هیچ عنوان پاسخگوی حجم عظیم گردشگران ورودی نخواهد بود. لذا ارتقای اینبه، تجهیزات و مدیریت هوشمند مقصد در دستور کار قرار دارد تا در رقابت منطقه‌ای، ظرفیت‌های استان دچار استهلاک ساختاری نشود.

حمزه‌زاده با اشاره به نقش آذربایجان‌شرقی در طرح گذر از مرزهای وزارت میراث‌فرهنگی بیان کرد: به عنوان استان پایلوت در پیوند با جمهوری آذربایجان، ترکیه، ارمنستان و گرجستان، رسالت ما برگزاری رویدادهای مشترک و هم‌افزایی برای معرفی بسته‌های چندمنظوره‌ای است که فراتر از گردشگری کلاسیک، صنایع‌دستی و ظرفیت‌های اقتصادی استان را نیز در بر می‌گیرد.

وی در تبیین اولویت‌های دیپلماتیک گفت: پلتفرم‌های معرفی باید با دعوت از سفراء، دیپلمات‌ها، رؤسای اتاق‌های بازرگانی و تورگردانان کشورهای همسایه عملیاتی شود. بسته‌های جدید معرفی استان به هفت زبان زنده تولید و آماده شده است که با همکاری نمایندگی‌های وزارت امور خارجه، جهت برندینگ متمرکز، در سطح نمایندگی‌های برون‌مرزی توزیع خواهد شد. حمزه‌زاده پیرامون پرونده‌های ثبت جهانی

نماد پیوندهای عمیق تمدنی با جمهوری آذربایجان، نشان می‌دهد می‌توان با اتکا به ضوابط یونسکو، هویت‌های مشترک را در سطح جهانی تثبیت و زمینه توسعه گردشگری مبتنی بر اشتراکات فرهنگی را تقویت کرد.

وی با تأکید بر جایگاه برندسازی شهری در بستر دیپلماسی عمومی، نقش وزارت امور خارجه در پیشبرد برنامه‌های خواهرخواندگی و معرفی مقاصد شاخص تاریخی استان و ایران را حیاتی دانست و افزود: ما مصمم هستیم با همکاری فعال نهادهای عالی دیپلماسی، برند آذربایجان‌شرقی را به‌عنوان مقصدی تراز اول

در حوزه میراث‌فرهنگی و گردشگری، در سطح منطقه و جهان معرفی کنیم. به یقین این مسئله با تکیه بر ظرفیت‌های منحصر‌به‌فرد استان، محقق خواهد شد.

ابراهیمی بر ضرورت بهره‌گیری از ابزارهای نوین، اشاره کرد و گفت: در عصر حاضر، روایت صحیح و جذاب داشته‌های تمدنی، نقشی بنیادین در جذب گردشگران بین‌المللی ایفا می‌کند. بنابراین شایسته است، تولید محتوای دیجیتال چندزبانه، انتشار آلبوم‌های فاخر تصویری و بهره‌گیری فعال از ظرفیت رسانه‌های بین‌المللی، در دستور اداره‌کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و نمایندگی وزارت امور خارجه در استان قرار گیرد تا با هم‌افزایی توانیم تصویری دقیق و در خور شأن از غنای فرهنگی استان، ارائه کنیم.

رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در آذربایجان‌شرقی ضمن اشاره به اهمیت مشارکت بخش خصوصی و جوامع محلی در چرخه توسعه گردشگری، خاطرنشان کرد: توسعه پایدار گردشگری، بدون اتصال این صنعت به چرخه‌های اقتصادی ملی و منطقه‌ای، ضامن بقای میراث تاریخی ما نخواهد شد. نمایندگی وزارت امور خارجه در آذربایجان‌شرقی آماده همکاری نزدیک با فعالان این عرصه است تا با ایجاد منافع مشترک و مبتنی بر اعتماد، مسیری هموار برای ارتقای جایگاه گردشگری آذربایجان‌شرقی در سطح ملی و بین‌المللی، فراهم آوریم.

گفت: موضوع پل‌های تاریخی خداآفرین به‌عنوان نماد پیوندهای عمیق تمدنی، در قالب کمیته‌های مشترک با جمهوری آذربایجان در حال پیگیری است. از وزارت امور خارجه انتظار داریم تا با تمرکز بر ثبت جهانی مشترک که خارج از سهمیه معمول سالانه است، بستر مستحکم‌تری برای توسعه گردشگری مبتنی بر اشتراکات فرهنگی فراهم کند.

برندسازی تمدنی؛ بازتعریف جایگاه ایران در منظومه جهانی

رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در آذربایجان‌شرقی نیز با اشاره به قرار گرفتن دیپلماسی میراث‌محور در کانون برنامه‌های بین‌المللی، پیگیری ثبت‌های جهانی مشترک و استفاده از این ظرفیت در توسعه همکاری‌های فرامرزی را ضرورتی حائز اهمیت عنوان کرد و گفت: آذربایجان‌شرقی با تکیه بر اشتراکات تاریخی و ظرفیت‌های فرهنگی، دیپلماسی میراث‌فرهنگی را در مسیر تقویت تعاملات منطقه‌ای و معرفی مؤثرتر داشته‌های تمدنی دنبال خواهد کرد.

محمد ابراهیمی، با تشریح جهت‌گیری‌های کلان این نمایندگی وزارت امور خارجه در استان، در عرصه تعاملات بین‌المللی، «دیپلماسی میراث‌محور» را اصلی‌ترین پیشران صیانت از هویت تمدنی و توسعه پایدار فرهنگی از سطح منطقه و جهان دانست و بیان کرد: میراث‌فرهنگی، فراتر از یک مجموعه آثار مادی، زبان گویای مشترک بشریت و قدرتمندترین ابزار دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران است. ما با تکیه بر این ظرفیت بی‌بدیل، عزم جزم داریم تا جایگاه ممتاز تمدنی استان و مهین اسلامی را در منظومه فرهنگی جهان، بازتعریف و تثبیت کنیم.

رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در آذربایجان‌شرقی در ادامه تأکید کرد: ثبت‌های جهانی مشترک، بدون هیچ محدودیتی اق‌های تازه‌ای را در مسیر توسعه پایدار فرهنگی می‌گشاید. پرونده پل تاریخی خداآفرین به‌عنوان

گزارشی

دریاچه ارومیه و امیدی که هنوز کامل نشده است

طرح نو؛ گروه شهری دریاچه ارومیه، بزرگ‌ترین دریاچه شور ایران، این روزها پس از ماه‌ها بارندگی و رهاسازی آب از سد‌های اطراف، چهره‌ای متفاوت پیدا کرده است. تازه‌ترین آمارها از افزایش قابل توجه تراز و حجم آب این دریاچه حکایت دارد در هفته‌های اخیر، تصاویر تازه‌ای از دریاچه ارومیه بار دیگر توجه افکار عمومی را به یکی از مهم‌ترین بحران‌های زیست‌محیطی ایران جلب کرده است؛ تصاویری از بازگشت آب به بخش‌هایی از بستر خشک‌شده، حرکت قایق‌ها و حتی گزارش‌هایی درباره بازگشت آرتمیا، موجود ریز آبی که نشانه‌ای از حیات اکتولوژیک دریاچه محسوب می‌شود.

بالاترین سطح در ۶ سال گذشته

بر اساس آخرین آمار رسمی منتشرشده، تراز آب دریاچه ارومیه به حدود ۱۲۷۱ متر رسیده؛ رقمی که مقام‌های محلی آن را بالاترین سطح در شش سال گذشته توصیف کرده‌اند. حجم آب دریاچه نیز بنا بر گزارش‌ها به حدود ۲۸ تا ۲۹ میلیارد مترمکعب افزایش یافته است.

بازگشت امید با یک تنفس موقت؟

اما پرسش اصلی اینجاست: آیا دریاچه ارومیه واقعاً در مسیر احیاست یا آنچه دیده می‌شود تنها یک بهبود موقت

عوامل اصلی بحران همچنان پابرجاست

تحلیلگران محیط‌زیست همچنین تأکید می‌کنند که عوامل اصلی بحران همچنان پابرجاست؛ از جمله توسعه بی‌رویه کشاورزی، حفر گسترده چاه‌های غیرمجاز، مصرف سنگین آب در حوضه آبریز و ساخت ده‌ها سد در مسیر رودخانه‌های تغذیه‌کننده دریاچه.

برخی گزارش‌ها حتی از «امید کاذب ناشی از بارندگی» سخن می‌گویند؛ زیرا تجربه سال‌های گذشته نشان داده هرگاه دوره‌ای پر بارش رخ داده، سطح آب برای مدتی بالا آمده اما با بازگشت خشکسالی و ادامه برداشت بی‌رویه، روند کاهش آب دوباره آغاز شده است.

آنتراکتی برای خشکی

در همین حال، مسئولان دولتی می‌گویند برنامه‌هایی برای تثبیت وضعیت دریاچه در دست اجراست؛ از جمله مدیریت مصرف آب کشاورزی، انتقال آب و ادامه رهاسازی‌های همدفند. اما کارشناسان مستقل معتقدند بدون تغییرات بنیادین در الگوی توسعه کشاورزی و مدیریت منابع آب، افزایش فعلی ممکن است تنها یک وقفه کوتاه در روند بلندمدت خشک‌شدن دریاچه باشد.

اکنون در حالی که تصاویر پرآب‌تر شدن دریاچه ارومیه بار دیگر امید را به منطقه بازگردانده، آینده این پهنه آبی همچنان به یک پرسش گره خورده است: آیا این بار، احیا پایدار خواهد بود یا دریاچه دوباره به چرخه عقب‌نشینی بازمی‌گردد؟

با «احیای پایدار» اشتباه نگیریم

سعید عیسی‌پور، مدیر دفتر تلیف و برنامه‌ریزی ستاد احیای دریاچه ارومیه، گفته افزایش تراز دریاچه بیشتر به دلیل آبگیری رودخانه‌هایی مانند زرنه‌رود و سیمینه‌رود بوده که پس از بارش‌های زمستان و بهار، دوباره جریان قابل‌توجهی پیدا کرده‌اند.

با این حال، بسیاری از متخصصان هشدار می‌دهند که نباید افزایش فعلی را با «احیای پایدار» اشتباه گرفت. به گفته کارشناسان، دریاچه ارومیه برای رسیدن به شرایط اکتولوژیک باثبات، به حجمی در حدود ۱۴ میلیارد مترمکعب آب نیاز دارد؛ در حالی که حجم فعلی هنوز فاصله بسیار زیادی با این رقم دارد. حتی برخی پژوهشگران می‌گویند حداقل آستانه احیای واقعی، رسیدن به ۴ تا ۵ میلیارد مترمکعب آب است.